

LEMMINKÄISEN TILINPÄÄTÖSTIEDOTE 2012:

Tehostamistoimet purivat; kannattavuus parani ja tase vahvistui

Vuosi 2012 verrattuna edellisvuoteen

- Liikevaihto kasvoi 4 % ja oli 2 267,6 milj. euroa (2 183,9).
- Tilauskanta kasvoi 3 % ja oli tilikauden lopussa 1 443,9 milj. euroa (1 400,4).
- Liikevoitto parani 14 % ja oli 50,1 milj. euroa (44,0). Liikevoittoprosentti oli 2,2 (2,0). Vertailuvuoden liikevoitto sisältää yrityskaupassa tuloutunutta negatiivista liikearvoa 11,0 milj. euroa.
- Tulos ennen veroja parani 16 % ja oli 29,0 milj. euroa (25,0). Vertailuvuoden tulos ennen veroja sisältää yrityskaupassa tuloutunutta negatiivista liikearvoa 11,0 milj. euroa.
- Osakekohtainen tulos oli 2,04 euroa (1,77), josta jatkuvien toimintojen osakekohtainen tulos oli 0,83 euroa (0,83). Vertailuvuoden osakekohtainen tulos sisältää negatiivisen liikearvon tuloutuksesta aiheutunutta vaikutusta 0,56 euroa/osake.
- Liiketoiminnan rahavirta oli 57,8 milj. euroa (-7,1).
- Omavaraisuusaste oli 38,0 % (30,8) ja nettovelkaantumisaste 61,5 % (114,5).
- Hallituksen esitys osingosta 0,60 euroa osakkeelta (0,50)

Loka-joulukuu 2012 verrattuna edellisvuoden vastaavaan ajanjaksoon

- Liikevaihto loka-joulukuussa kasvoi 5 % ja oli 668,6 milj. euroa (635,2).
- Liikevoitto kolminkertaistui ja oli 23,7 milj. euroa (7,7). Liikevoittoprosentti oli 3,5 (1,2).
- Tulos ennen veroja oli 14,7 milj. euroa (1,4).
- Osakekohtainen tulos oli 0,28 euroa (-0,03).
- Liiketoiminnan rahavirta oli 19,0 milj. euroa (-20,8).

Myydyt liiketoiminnot on luokiteltu lopetettuihin toimintoihin. Luokittelun seurauksena myös vertailukaudet esitetään oikaistuina. Yhtiö myi 28.9.2012 Lemminkäinen Rakennustuotteet Oy:n koko osakekannan, joka käsitti betoniliiketoiminnan. Kauppahinta oli noin 55 milj. euroa. Myynnistä yhtiö kirjasi 17,3 milj. euron myyntivoiton ennen veroja pääosin vuoden 2012 kolmannelle neljännekselle. 31.1.2011 Lemminkäinen myi kattoliiketoimintansa noin 25 milj. euron kauppahinnalla, josta yhtiö kirjasi 17,1 milj. euron myyntivoiton ennen veroja vuoden 2011 ensimmäiselle neljännekselle.

Avainluvut, IFRS, milj. euroa	1-12/2012	1-12/2011 ¹⁾	Muutos	10-12/2012	10-12/2011	Muutos
Liikevaihto	2 267,6	2 183,9	4 %	668,6	635,2	5 %
Liikevoitto	50,1	44,0	14 %	23,7	7,7	yli 100
Liikevoitto-%	2,2	2,0		3,5	1,2	
Tulos ennen veroja	29,0	25,0	16 %	14,7	1,4	yli 100
Jatkuvien toimintojen tulos	20,4	17,1	19 %	9,0	-1,3	
Lopetettujen toimintojen tulos	5,7	5,8			1,3	
Myyntivoitto lopetetuista toiminnoista (verojen jälkeen)	18,0	12,7		0,2		
Katsauskauden tulos	44,0	35,6	24 %	9,2	-0,1	yli 100
Laimentamaton osakekohtainen tulos, euroa						
Jatkuvista toiminnoista	0,83	0,83		0,26	-0,09	
Lopetetuista toiminnoista	1,21	0,94		0,02	0,06	
Katsauskauden tuloksesta	2,04	1,77		0,28	-0,03	
Liiketoiminnan rahavirta	57,8	-7,1		19,0	-20,8	

1) 1-12/2011: Liikevoitto, tulos ennen veroja, jatkuvien toimintojen tulos ja katsauskauden tulos sisältävät yrityskaupasta tuloutunutta negatiivista liikearvoa 11 milj. euroa. Osakekohtainen tulos sisältää negatiivista liikearvoa 0,56 euroa/osake.

Avainluvut	31.12.2012	31.12.2011	Muutos
Tilaukanta, milj. euroa	1 443,9	1 400,4	3 %
Taseen loppusumma, milj. euroa	1 300,4	1 242,8	5 %
Korollinen nettovelka, milj. euroa	277,3	401,2	-31 %
Omavaraisuusaste, %	38,0	30,8	
Nettovelkaantumisaste, %	61,5	114,5	
Sijoitetun pääoman tuotto, liukuva 12kk, %	10,7	10,8	

Toimitusjohtaja Timo Kohtamäki:

”Vuosi 2012 meni kokonaisuutena odotustemme mukaisesti. Viime vuoden lopulla aloittamamme tehostamisohjelman vaikutukset näkyivät kaikkien Suomen yksiköidemme tuloksissa. Erityisesti kotimaan infrarakentaminen ja pääkaupunkiseudun toimitilarakentaminen paransivat vaativassa markkinatilanteessa kilpailukykyään. Asuntokauppa Suomessa pysyi koko vuoden hyvällä tasolla. Myös talotekniikan huolto- ja ylläpitopalveluiden kysyntä kehittyi mukavasti.

Venäjällä asuntoaloitusten viivettä paikkasi vilkas infra- ja toimitilarakentaminen. Ruotsissa teimme infrarakentamiseen vahvan paluun muutaman hiljaisen vuoden jälkeen. Sen sijaan Norjan infrarakentamisen tulos oli pettymys. Uskon kuitenkin, että syksyllä aloittamamme korjaustoimenpiteet tuottavat tulosta jo tänä vuonna.

Hyvästä kehityksestä huolimatta en ole tyytyväinen Lemminkäisen kannattavuuteen, sillä olemme vielä jäljessä pitkäntähtäimen kannattavuustavoitteistamme. Rahoitusasemamme ja vakavaraisuutemme ovat sen sijaan parantuneet.

Tänä vuonna keskitymme toiminnan tehokkuuden ja asiakaspalvelun parantamiseen. Niillä on suora vaikutus kannattavuuteemme, ja niitä kehittämällä luomme vahvan pohjan Lemminkäisen tulevalle kannattavalle kasvulle.”

Markkinanäkymät

Lemminkäisen päämarkkina-alueista rakentaminen kasvaa nopeimmin Venäjällä, jossa asunto- ja infrarakentamisessa on merkittävää kasvupotentiaalia. Norjassa, Ruotsissa ja Tanskassa valtioiden monivuotiset investoinnit tie- ja rataverkoston sekä energiantuotannon kehittämiseen tukevat infrarakentamisen kasvua. Suomessa markkinanäkymä on varovainen. Rakentamisen määrän odotetaan pysyvän vuoden 2012 tasolla tai laskevan hieman. Asuntojen kysyntää ylläpitävät muuttoliike kasvukeskuksiin ja alhaiset korot, mutta toisaalta ostovoimaa heikentävät veronkorotukset ja lainansaannin vaikeutuminen saattavat vähentää asuntokauppaa kuluvana vuonna.

Ohjeistuksen toteutuminen vuonna 2012

Lemminkäinen arvioi 9.2.2012, että vuonna 2012 sen liikevaihto pysyy vuoden 2011 tasolla ja tulos ennen veroja on parempi kuin vuonna 2011. Arvion perustana oli aiempaa parempi tilauskanta ja tilauskannan katekanta. Yhtiö piti ohjeistuksensa muuttumattomana koko vuoden. Vuonna 2012 Lemminkäisen liikevaihto kasvoi 4 % ja tulos ennen veroja kasvoi 16 %.

Ohjeistus vuodelle 2013

Lemminkäinen arvioi, että vuonna 2013 sen liikevaihto pysyy vuoden 2012 tasolla ja liikevoitto on parempi kuin vuonna 2012. Vuonna 2012 Lemminkäisen liikevaihto oli 2 268 milj. euroa ja liikevoitto oli 50 milj. euroa. Arvion perustana on, että tehostamisohjelma etenee tavoitteiden mukaisesti ja että rakentamisen yleinen markkinatilanne ei merkittävästi heikkene.

Tiedotustilaisuus

Suomenkielinen tiedotustilaisuus analyytikoille ja medialle järjestetään torstaina 7. helmikuuta klo 14.00 Lemminkäisen pääkonttorilla, osoitteessa Salmisaarenaukio 2, Helsinki. Tilinpäätöstiedotteen esittelee toimitusjohtaja Timo Kohtamäki. Tilinpäätöstiedotetta koskeva esitysmateriaali suomeksi ja englanniksi on saatavissa yhtiön verkkosivuilla osoitteessa www.lemminkainen.fi.

Vuoden 2013 osavuositarkastukset

Vuoden 2013 osavuositarkastukset julkistetaan seuraavasti:

8.5.2013	Osavuositarkastus 1.1. – 31.3.2013
8.8.2013	Osavuositarkastus 1.1. – 30.6.2013
7.11.2013	Osavuositarkastus 1.1. – 30.9.2013

LEMMINKÄINEN OYJ

Konserniviestintä

LISÄTIETOJA:

Timo Kohtamäki, toimitusjohtaja, puh. 02071 53263

Robert Öhman, talous- ja rahoitusjohtaja, puh. 02071 53515

Katri Sundström, sijoittajasuhdejohtaja, puh. 02071 54813

LIITTEET:

Tilinpäätöstiedote 2012

Tilinpäätöstiedotteen taulukko-osa

JAKELU:

NASDAQ OMX Helsinki

Keskeiset tiedotusvälineet

www.lemminkainen.fi

TILINPÄÄTÖSTIEDOTE 2012

TOIMINTAYMPÄRISTÖ VUONNA 2012

Suomi

Asuntoaloituksia oli vuonna 2012 noin kymmenyksen edellisvuotta vähemmän. Pienten ja keskikokoisten asuntojen kysyntä pysyi hyvänä kasvukeskuksissa ja pääkaupunkiseudulla. Toimitilarakentaminen pääkaupunkiseudun ulkopuolella jäi vähäiseksi. Hankkeita oli paljon vireillä, mutta niiden aloituksia siirrettiin tai ne keskeytettiin kokonaan. Sen sijaan talojen korjausrakentamisen kysyntä pysyi hyvänä, ja korjausrakentamisen määrä jatkoi monivuotista tasaista kasvuaan.

Infrarakentamisessa näkymät heikkenivät kesän jälkeen, ja kokonaismäärä supistui edellisvuoteen verrattuna. Julkisen sektorin vaikeudet heijastuivat infrarakentamisen markkinatilanteeseen, ja mm. kiviainesten kysyntä kääntyi vuoden lopussa laskuun. Kasvukeskusten maanalainen rakentaminen sekä kaivostoiminta Pohjois-Suomessa oli vilkasta.

Talotekniikan korjausrakentamisessa kysyntä kohdistui talojen energiatehokkuutta parantaviin toimenpiteisiin ja asuntojen linjasaneerauksiin. Talotekniikan palveluliiketoiminnan kysyntä kasvoi, ja kiinteistöjen pitkäaikaisia huolto- ja ylläpitosopimuksia solmittiin aiempaa enemmän. Kasvukeskusten ulkopuolella selvästi hidastunut toimitilarakentaminen vähensi taloteknisten urakointipalveluiden kysyntää.

Muut markkinat

Ruotsissa valtion pitkäaikainen investointiohjelma infrastruktuurin kehittämiseksi piti liikenteen infrarakentamisen aktiviteetin hyvällä tasolla. Kasvava kaivostoiminta Pohjois-Ruotsissa lisäsi kalliorakentamisen kysyntää. Norjassa ja Tanskassa käynnissä olevat tie- ja raidehankkeet sekä kasvavat investoinnit energiantuotantoon houkuttelivat uusia toimijoita markkinoille.

Baltian maissa rakentaminen elpyi muun talouden rinnalla. EU-rahoituksen tuella aloitettiin useita teiden rakennus- ja peruskorjaushankkeita vuosien 2011 – 2012 aikana.

Lemminkäisen päämarkkina-alueista rakentaminen kasvoi nopeimmin Venäjällä. Lupakäsittelyn viivästyminen Pietarissa hidasti uusien hankkeiden käynnistymisiä. Uusien asuntojen hinnat Pietarissa nousivat lähes 10 prosenttia vuoden 2012 aikana. Infrarakentamisen kysyntää kasvattivat erityisesti kaupunkien välisten pääväylien rakentamis- ja kunnostustyöt.

STRATEGISET TAVOITTEET JA NIIDEN TOTEUTUMINEN VUONNA 2012

Lemminkäinen julkisti nykyisen strategiansa marraskuussa 2009, ja se tehtiin kaudelle 2010 – 2013. Lokakuussa 2011 yhtiö täsmensi strategiaansa ja vahvisti aikaisemmat taloudelliset tavoitteet. Yhtiön pää tavoitteina ovat kannattava kasvu ja vakavaraisuuden vahvistaminen. Liikevaihdon kasvutavoite on

keskimäärin 10 prosenttia strategiakauden 2010 - 2013 loppuun mennessä. Konsernin muut taloudelliset tavoitetasot ovat: sijoitetun pääoman tuotto yli 18 prosenttia ja omavaraisuusaste vähintään 35 prosenttia. Osinkoa yhtiö pyrkii jakamaan vähintään 40 prosenttia tilikauden tuloksesta.

Lokakuussa 2011 tehdyt strategiatäsmennykset ja samanaikaisesti käynnistetty tehostamisohjelma tähtäsivät ensisijaisesti konsernin kilpailukyvyyn ja kannattavuuden parantamiseen. Suomessa painopistealueiksi otettiin omaperusteinen asuntotuotanto ja talotekniikan huolto- ja ylläpitopalvelut. Talonrakentamisessa omaperusteisen asuntotuotannon osuus halutaan kasvattaa yli 50 prosenttiin toimialan liikevaihdosta. Talotekniikassa tavoitteena on vastaavasti nostaa palveluliiketoiminnan osuus noin 50 prosenttiin toimialan liikevaihdosta. Kasvua Lemminkäinen hakee erityisesti kansainvälisistä toiminnoista. Norjan, Tanskan ja Ruotsin infrarakentamisessa tavoitteena on kasvattaa liikevaihtoa yhteensä noin 100 milj. eurolla vuosina 2012–2013. Venäjällä Lemminkäisen tavoitteena aloittaa vuosittain 1 000 uuden asunnon rakentaminen.

Strategian toteutuminen vuonna 2012

Vuonna 2012 Lemminkäisen liikevaihto pysyi suunnilleen edellisvuoden tasolla. Strategiakauden alusta Lemminkäisen vuosittainen liikevaihdon kasvu (CAGR-%) on ollut keskimäärin 6 %. Sijoitetun pääoman tuotto pysyi edellisvuoden tasolla. Kannattavuus ei vielä ole yhtiön tavoitteiden mukainen.

Omavaraisuusaste nousi 38 prosenttiin eli yli strategiakauden tavoitetason. Syitä parannukseen olivat käyttöpääoman tehostamiseen suunnatut toimenpiteet, toteutetut yrityskaupat sekä oman pääoman ehtoinen joukkovelkakirjalaina.

Osingonjakoehdotus vuodelta 2012 on 0,60 euroa osakkeelta, mikä on 26,9 prosenttia yhtiön tilikauden tuloksesta.

Suomen talonrakentamisessa omaperusteisen tuotannon osuus toimialan liikevaihdosta vuonna 2012 oli 32 %, ja vastaavasti talotekniikassa huolto- ja ylläpitotoiminnan osuus toimialan liikevaihdosta oli 33 %. Norjan, Tanskan ja Ruotsin infrarakentamisessa liikevaihto vuonna 2012 kasvoi noin 50 milj. euroa. Kasvu oli nopeinta Ruotsissa.

Venäjällä Pietarissa lupakäsittelyn viivästyminen hidastutti yhtiön omaperusteista asuntotuotantoa eikä uusia kohteita käynnistynyt. Vuoden lopussa Lemminkäinen osti Pietarin keskustasta tontin, johon valmistuu noin 800 asuntoa. Nykyisen tonttivarannon turvin yhtiön on mahdollista aloittaa noin 3 200 omaperusteisen asunnon rakentaminen Pietarin keskustassa lähivuosina.

Taloudelliset tavoitetasot ja niiden toteutuminen strategiakauden alusta

Lemminkäisen taloudelliset tavoitteet	Tavoitetaso	Toteutunut 2012	Toteutunut 2011	Toteutunut 2010
Liikevaihdon kasvu	keskimäärin 10 % ¹⁾	4 %	19 %	-4 %
Sijoitetun pääoman tuotto	18 % ¹⁾	11 %	11 %	7 %
Omavaraisuusaste	yli 35 %	38 %	31 %	35 %
Osingonmaksu	40 % tilikauden tuloksesta	27 % ²⁾	28 %	yli 100 %

1) strategiakauden loppuun mennessä

2) hallituksen ehdotus osingonmaksusta

TEHOSTAMISOHJELMA

Syksyllä 2011 käynnistetyn tehostamisohjelman tavoitteena on saavuttaa vuositasolla 50 milj. euron kustannussäästöt vuodesta 2014 alkaen. Hankintatoimen kehittämällä yhtiö hakee noin 30 milj. euron kustannussäästöjä. Operatiivista tehokkuutta parantamalla yhtiö arvioi saavuttavansa noin 20 milj. euron säästöt.

Hankintatoimessa Lemminkäinen on siirtynyt keskitetysti johdettuun malliin, jossa liiketoiminnot käyttävät yhteisiä prosesseja, mittareita sekä hankinta- ja ostotyökaluja. Keskitetyssä hankintamallissa mm. volyymiedut tulevat parhaiten hyödynnetyksi. Myös toimittajien määrää vähennetään ja toimittajakantaa kansainvälistetään. Lisäksi operatiivista tehokkuutta on parannettu toimintamallia tehostamalla. Loppuvuodesta 2011 käytyjen yt-neuvottelujen jälkeen yhtiön henkilöstömäärä on vähentynyt noin 300 henkilöllä.

Vuoden 2012 loppuun mennessä tehostamisohjelmalla oli saavutettu yhteensä noin 20 milj. euron kustannussäästöt. Henkilöstövähennyksistä saavutetut säästöt näkyvät täysimääräisenä yhtiön tuloksessa vuonna 2013. Hankintojen säästöt tulevat näkymään projektikatteissa projektien tuloutumisen myötä.

LIIKETOIMINNAN KEHITYS

LIKEVAIHTO

Liikevaihto toimialoittain, milj. euroa	1-12/2012	1-12/2011	Muutos	10-12/2012	10-12/2011	Muutos
Kansainväliset toiminnot	934,3	809,8	15 %	267,8	246,9	8 %
Talonrakentaminen	682,4	720,9	-5 %	252,4	221,1	14 %
Infrarakentaminen	591,1	596,2	-1 %	134,6	153,2	-12 %
Talotekniikka	230,0	239,9	-4 %	61,4	68,7	-11 %
Muut toiminnot ja konsernieliminoinnit	-84,3	-59,4		-31,8	-14,6	
Toimialat yhteensä	2 353,6	2 307,4	2 %	684,5	675,3	1 %
Täsmäytyserät	-86,0	-123,5		-15,9	-40,1	
Konserni yhteensä (IFRS)	2 267,6	2 183,9	4 %	668,6	635,2	5 %

Taulukossa: "Muut toiminnot ja konsernieliminoinnit" sisältävät konsernihallinnon yksiköiden ja yhteisten palvelujen erät sekä toimialojen välisten myyntien eliminoinnin.

"Täsmäytyserät" sisältävät mm. lopetettujen toimintojen oikaisut. Näitä on avattu tarkemmin osavuosisikatsauksen taulukko-osassa kohdassa 7) Segmentti-informaatio.

Liikevaihdon kehitys vuoden viimeisellä neljänneksellä

Vuoden viimeisellä neljänneksellä talonrakentamisen liikevaihtoa kasvatti pääkaupunkiseudun asunto- ja toimitilatutuotanto. Infrarakentamisessa vertailukausi sisältää syyskuussa 2012 myydyin betoniliiketoiminnan (Lemminkäinen Rakennustuotteet Oy). Ruotsissa liikevaihtoa kasvatti vilkas kalliorakentaminen.

Liikevaihdon kehitys vuonna 2012

Lemminkäisen liikevaihto vuonna 2012 pysyi suunnilleen edellisvuoden tasolla ja oli 2 267,6 milj. euroa (2 183,9). Liikevaihtoa kasvattivat infrarakentaminen Ruotsissa, Venäjällä ja Baltian maissa. Ruotsissa kasvua toi kalliorakentaminen Pohjois-Ruotsin kaivoksissa ja päällystystoiminta. Venäjällä teollisuus- ja toimitilarakentaminen oli vilkasta. Suomessa Lemminkäinen tiukensi kannattavuusvaatimuksiaan talonrakentamisen ja talotekniikan urakkatuotannossa, mikä laski liikevaihtoa. Talonrakentamisessa toimitilatutuotanto väheni pääkaupunkiseudun ulkopuolella.

Vuoden 2012 liikevaihdosta 61 % (66) tuli Suomesta, 25 % (23) muista Pohjoismaista, 6 % (5) Venäjältä ja 8 % (6) muista maista.

LIKEVOITTO

Liikevoitto toimialoittain, milj. euroa	1-12/2012	1-12/2011	Muutos	10-12/2012	10-12/2011	Muutos
Kansainväliset toiminnot	16,6	42,2 ³⁾	-61 %	6,2	11,3	-45 %
Talonrakentaminen	19,6	9,4	yli 100	16,2	7,6	yli 100
Infrarakentaminen	43,5 ¹⁾	30,9 ²⁾	41 %	-0,7	-4,1	83 %
Talotekniikka	3,2	2,8	14 %	1,0	1,5	-33 %
Muut toiminnot	-8,3	-16,6	50 %	-0,3	-5,9	95 %
Toimialat yhteensä	74,6 ¹⁾	68,8 ^{2,3)}	8 %	22,4	10,5	yli 100
Täsmäytyserät	-24,5	-24,8		1,3	-2,8	
Konserni yhteensä (IFRS)	50,1	44,0 ³⁾	14 %	23,7	7,7	yli 100

Taulukossa: "Muut toiminnot" sisältävät konsernihallinnon yksiköiden ja yhteisten palvelujen erät.

"Täsmäytyserät" on avattu tarkemmin osavuosisikatsauksen taulukko-osassa kohdassa 7) segmentti-informaatio. Täsmäytyseriin sisältyy mm. lopetettujen toimintojen myyntivoitto ja myyntihetkeen saakka kertynyt liiketoiminnan tulos.

1) Luku sisältää betoniliiketoiminnan myyntivoittoa 17,3 milj.euroa.

2) Luku sisältää kattoliiketoiminnan myyntivoittoa 17,1 milj. euroa.

3) Luku sisältää Mesta Industri AS:n yrityskaupasta tuloutunutta negatiivista liikearvoa 11 milj. euroa.

Liikevoitto-% toimialoittain	1-12/2012	1-12/2011	10-12/2012	10-12/2011
Kansainväliset toiminnot	1,8	5,2	2,3	4,6
Talonrakentaminen	2,9	1,3	6,4	3,4
Infrarakentaminen	7,4	5,2	-0,5	-2,7
Talotekniikka	1,4	1,2	1,6	2,2
Konserni yhteensä (IFRS)	2,2	2,0	3,5	1,2

Liikevoitto toimialoittain -taulukossa mainitut kertaluonteiset erät sisältyvät toimialojen liikevoitto-% -lukuihin.

Liikevoiton kehitys vuoden viimeisellä neljänneksellä

Liikevoitto vuoden viimeisellä neljänneksellä kasvoi selvästi ja oli 23,7 milj. euroa (7,7). Talonrakentamisessa tulosta paransi pääkaupunkiseudun vilkas asunto- ja toimitilatutuotanto. Lisäksi tehostamisohjelman toimenpiteet näkyivät selvästi loppuvuoden tuloksessa. Omaperusteisen asuntotuotannon valmistuminen painottui vuoden loppuun. Kansainvälisissä toiminnoissa Norjan päällystystoiminnan heikko tuloskehitys jatkui vuoden viimeisellä neljänneksellä. Venäjällä omaperustainen asuntotuotanto oli pysähdyksissä, eikä loka-joulukuussa valmistunut yhtään uutta asuntoa. Vertailukaudella valmistui ja tuloutui 154 omaperusteista asuntoa.

Liikevoiton kehitys vuonna 2012

Liikevoitto vuonna 2012 oli 50,1 milj. euroa (44,0) ja liikevoittoprosentti 2,2 (2,0). Vertailuvuoden liikevoitto sisältää yrityskaupasta tuloutunutta negatiivista liikearvoa 11 milj. euroa.

Suomessa kannattavuus parani kaikilla Lemminkäisen toimialoilla. Konsernin tehostamisohjelmalla saavutetut kustannussäästöt näkyivät etenkin loppuvuoden tuloksessa. Kaikilla toimialoilla urakoinnin kannattavuusvaatimuksia on tiukennettu, projektiseurantaa on tehostettu ja johtamisrakenteita on selkeytetty. Myös hyvin sujunut asuntokauppa ja pääkaupunkiseudun toimitilatutuotanto tukivat positiivista tuloskehitystä. Infrarakentamisen kannattavuutta paransivat lisäksi bitumin hinnanlasku kesäkuukausina ja kierrätysasfaltin lisääntynyt käyttö.

Norjan päällystystoiminnassa liikevoitto jäi noin 10 milj. euroa edellisvuotta heikommaksi. Heikkoon tuloskehitykseen vaikuttivat haasteet ostettujen liiketoimintojen integroinnissa, kilpailun kiristyminen ja normaalia lyhyempi päällystyskausi. Infraliiketoiminnan kannattavuus Ruotsissa, Baltian maissa ja Venäjällä oli edellisvuotta parempi. Venäjällä Lemminkäisellä ei valmistunut yhtään uutta omaperusteista asuntoa, mutta tulosta paikkasi vilkas infra- ja toimitilarakentaminen.

TILAUSKANTA

Tilauskanta toimialoittain, milj. euroa	31.12.2012	31.12.2011	Muutos
Kansainväliset toiminnot	574,6	482,5	19 %
Talonrakentaminen	526,9	580,5	-9 %
Infrarakentaminen	234,7	238,3	-2 %
Talotekniikka	107,7	99,0	9 %
Konserni yhteensä	1 443,9	1 400,4	3 %
- josta myymätön osuus	176,7	206,3	

Lemminkäisen tilauskanta vuoden 2012 lopussa kasvoi hieman ja oli 1 443,9 euroa (1 400,4). Myös tilauskannan katekanta oli vertailuvuotta parempi. Tilauskannasta noin 75 % kohdistuu vuodelle 2013. Suomessa tilauskantaa kasvattivat päällystystoiminta, infrarakentamisen erikoisurakointi sekä talotekniikan huolto- ja ylläpitotoiminta. Talonrakentamisen tilauskanta laski, kun yhtiö tiukensi omaperusteisen asuntotuotannon käynnistämisen ehtoja. Markkinatilanteen salliessa Lemminkäisellä on kuitenkin valmius aloittaa edellisvuotta vastaava määrä omaperusteisia asuntoja. Kansainvälisissä toiminnoissa tilauskantaa kasvattivat talonrakentaminen Venäjällä ja Ruotsissa, talotekniikka Venäjällä sekä infrarakentaminen Norjassa.

Konsernin tilauskannasta 60 % (66) tuli Suomesta, 23 % (20) muista Pohjoismaista, 11 % (8) Venäjältä ja 6 % (6) muista maista.

TASE, RAHOITUS JA RAHAVIRTA

Taseen loppusumma 31.12.2012 oli 1 300,4 milj. euroa (1 242,8), josta oman pääoman määrä oli 450,8 milj. euroa (350,4). Omaa pääomaa kasvatti tuloksen lisäksi keväällä 2012 yhtiön liikkeeseen laskema 70 milj. euron oman pääoman ehtoinen joukkovelkakirjalaina (hybridilaina). Velkakirjan haltijalla ei ole osakkeenomistajalle kuuluvia oikeuksia eikä se laimenna yhtiön osakkeenomistajien omistusta. Laina on eräpäivätön, mutta yhtiöllä on oikeus lunastaa se takaisin aikaisintaan vuonna 2016. Lemminkäisen käyttöpääoma vuoden lopussa oli 865,8 milj. euroa (861,4) ja nettokäyttöpääoma oli 427,5 milj. euroa (435,7).

Omavaraisuusaste oli strategiakauden taloudellisen tavoitteen mukainen eli 38,0 % (30,8). Nettovelkaantumisaste oli 61,5 % (114,5). Omavaraisuusastetta ja nettovelkaantumisastetta paransivat käyttöpääoman tehostamiseen suunnatut toimenpiteet, toteutetut yrityskaupat ja oman pääoman ehtoinen joukkovelkakirjalaina.

Lemminkäisen sijoitetun pääoman liukuva 12 kk:n tuotto pysyi edellisvuoden tasolla ja oli 10,7 % (10,8). Strategiakaudelle 2010 – 2013 asetettu tavoite sijoitetun pääoman tuotolle on 18 %.

Yhtiön likvidit varat katsauskauden lopussa olivat 93,9 milj. euroa (30,4). Likvidien varojen määrää kasvatti liiketoiminnan positiivinen kassavirta sekä toteutetut yrityskaupat.

Korollisen velan määrä väheni 14 % ja oli katsauskauden päättyessä 371,2 milj. euroa (431,6). Pitkäaikaista korollista velkaa oli 138,8 milj. euroa (194,6) ja lyhytaikaista korollista velkaa oli 232,4 milj. euroa (237,0). Korollisista veloista 45 prosenttia (38) oli sidottu kiinteään korkoon ja korollisten velkojen keskimääräinen rahoituskustannus oli 3,12 prosenttia (3,44). Korollinen nettovelka pieneni noin kolmanneksen ja oli 277,3 milj. euroa (401,2).

Yhtiön korollisesta velasta 15 % (17) oli lainoja rahoituslaitoksilta, 23 % (28) yritystodistuksia, 18 % (12) omaperusteiseen asunto- ja toimitilatutuotantoon liittyviä projektilainoja, 12 % (15) työeläkeyhtiölainoja, 16 % (14) rahoitusleasingvelkoja ja 16 % (14) joukkovelkakirjalainoja. Lisäksi yhtiöllä oli tilikauden päättyessä käyttämättä sitovia luottolimiittejä 139,6 milj. euroa (140,7), jotka erääntyvät vuoden 2013 lopussa.

Nettorahoituskulut olivat 21,1 milj. euroa (19,0), mikä oli 0,9 % (0,9) liikevaihdosta.

Liiketoiminnan rahavirta vuonna 2012 oli 57,8 milj. euroa (-7,1). Muutos johtui pääosin yhtiön myyntisaamisten tehostetusta kiertonopeudesta ja hankintasopimusten parantuneista maksuehdoista. Rahavirta investointien jälkeen oli 14,4 milj. euroa (-24,3).

TOIMIALAKATSAUKSET

KANSAINVÄLISET TOIMINNOT

Avainluvut, milj. euroa	2012	2011	Muutos	10-12/2012	10-12/2011	Muutos
Liikevaihto	934,3	809,8	15 %	267,8	246,9	8 %
Liikevoitto	16,6	42,2 ¹⁾	-61 %	6,2	11,3	-45 %
<i>Liikevoitto-%</i>	<i>1,8</i>	<i>5,2</i>		<i>2,3</i>	<i>4,6</i>	
Tilaukanta kauden lopussa	574,6	482,5	19 %			

1) Luku sisältää Mesta Industri AS:n yrityskaupasta tuloutunutta negatiivista liikearvoa 11 milj. euroa.

Vuoden viimeinen neljännes

Toimialan liikevaihto loka-joulukuussa 2012 kasvoi jonkin verran vertailukaudesta, mutta liikevoitto heikkeni. Vertailukaudella Venäjällä valmistui ja tuloutui 154 omaperusteista asuntoa, kun vuonna 2012 uusia asuntoja ei valmistunut yhtään. Norjan ja Tanskan päällystötoiminnassa loppuvuosi jatkui haasteellisena. Sen sijaan Ruotsin, Venäjän ja Baltian infrarakentamisessa menestyttiin edellisvuotta selvästi paremmin.

Vuosi 2012

Kansainvälisten toimintojen liikevaihto vuonna 2012 kasvoi selvästi ja oli 934,3 milj. euroa (809,8). Liikevaihtoa kasvattivat erityisesti infrarakentaminen Ruotsissa, Venäjällä ja Baltian maissa sekä toimitila- ja teollisuusrakentaminen Venäjällä. Sen sijaan Norjan ja Tanskan päällystystoiminnan volyyymi laski.

Toimialan liikevaihdosta 28 % tuli Ruotsista, 27 % Norjasta, 16 % Venäjältä, 14 % Baltian maista, 9 % Tanskasta ja 6 % muista maista. Liiketoiminnoittain 75 % tuli infrarakentamisesta, 18 % talonrakentamisesta ja 7 % talotekniikasta sekä projektiviennistä.

Kansainvälisten toimintojen liikevoitto jäi 16,6 milj. euroon (42,2). Vuoden 2011 liikevoitto sisältää 31.5.2011 tehdystä Mesta Industri -yrittyskaupasta tuloutunutta negatiivista liikearvoa 11 milj. euroa.

Toimialan tulokset kehitystä heikensivät ongelmat ostettujen liiketoimintojen integroinnissa, keskimääräistä lyhyempi päällystyskausi Norjassa ja Tanskassa sekä pysähdyksissä ollut asuntotuotanto Venäjällä. Norjan toimintojen kannattavuuden parantamiseksi yhtiö on tehostanut johtamis- ja seurantarjestelmiään, kiinnittänyt erityistä huomiota asfalttiasemien tuotantomäärien optimointiin sekä luopunut ydinliiketoiminnan ulkopuolisista toiminnoista.

Infraliiketoiminnan kannattavuus Ruotsissa, Baltian maissa ja Venäjällä oli edellisvuotta parempi. Venäjällä Lemminkäinen voitti kuluvaan vuonna kolme merkittävää pääväylien perusrakennusurakkaa ja teki historiansa parhaan tuloksen. Pietarissa vähäistä omaperusteisen asuntorakentamisen määrää ja toimialan tulosta paikkasi poikkeuksellisen vilkas toimitila- ja teollisuusrakentaminen.

Tilaukanta vuoden lopussa oli edellisvuotta suurempi, 574,6 milj. euroa (482,5). Vuonna 2013 tuloutuvan tilaukannan osuus tästä oli noin 75 prosenttia. Tilaukanta kasvattivat Venäjän talonrakentaminen sekä Norjan infrarakentaminen.

Omaperusteinen asuntotuotanto, Venäjä, kpl	2012	2011	Muutos, kpl	10-12/ 2012	10-12/ 2011	Muutos, kpl
Asuntoaloitukset	0	404	-404	0	404	-404
Myydyt asunnot	141	194	-53	82	64	18
Valmistuneet	0	154	-154	0	154	-154
Rakenteilla kauden lopussa	425	404	21	425	404	21
- joista myymättömiä	349	404	-55	349	404	-55
Valmiit myynnissä kauden lopussa	17	82	-65	17	82	-65

Venäjällä viimeisen neljänneksen asuntokauppaa kasvatti sijoittajamyynä. Yhtiön noin 400 asunnon kohteen rakentamistyöt pääsivät vuoden lopulla kunnolla vauhtiin, ja kohteen ensimmäisen vaiheen arvioidaan valmistuvan vuonna 2013. Lokakuussa 2012 Lemminkäinen osti Pietarin keskustasta tontin, johon rakennetaan noin 800 asuntoa. Tavoitteena on aloittaa rakentaminen keväällä 2013.

Lemminkäisen Venäjälle talonrakentamiseen sitoutuneen pääoman määrä vuoden 2012 lopussa oli 61,9 milj. euroa (46,8), josta tonttivarantoa oli 38,3 milj. euroa. Nykyisen tonttivarannon turvin yhtiön on mahdollista aloittaa noin 3 200 omaperusteisen asunnon rakentaminen Pietarin keskustassa lähivuosina.

TALONRAKENTAMINEN

Avainluvut, milj. euroa	2012	2011	Muutos	10-12/2012	10-12/2011	Muutos
Liikevaihto	682,4	720,9	-5 %	252,4	221,1	14 %
Liikevoitto	19,6	9,4	yli 100	16,2	7,6	yli 100
Liikevoitto-%	2,9	1,3		6,4	3,4	
Tilaukanta kauden lopussa	526,9	580,5	-9 %			

Vuoden viimeinen neljännes

Liikevaihto vuoden viimeisellä neljänneksellä kasvoi 14 % ja oli 252,4 milj. euroa (221,1). Liikevaihtoa kasvatti pääkaupunkiseudun vilkas talonrakentaminen. Toimialan liikevoitto lähes kaksinkertaistui edellisvuoden vastaavasta ajankohdasta. Aiempaa keskitetympi hankintamalli ja operatiivisen tehokkuuden lisäämiseen tähtäävät toimenpiteet näkyivät loppuvuoden tuloksessa. Tulosta paransi myös käynnissä oleva toimitilatuotanto pääkaupunkiseudulla. Omaperusteisia asuntoja valmistui vuoden viimeisellä neljänneksellä 650 (623).

Vuosi 2012

Talonrakentamisen liikevaihto vuonna 2012 laski hieman ja oli 682,4 milj. euroa (720,9). Kilpailu-urakoidun tuotannon määrä on vähentynyt, kun yhtiö on tiukentanut kannattavuusvaatimuksiaan. Toimitilahankkeita käynnistyi pääkaupunkiseudun ulkopuolella vuonna 2012 erittäin vähän.

Liikevoitto vuonna 2012 kaksinkertaistui ja oli 19,6 milj. euroa (9,4). Vertailuvuoden 2011 tulosta rasitti kilpailu-urakoinnin heikko kannattavuus, mihin yhtiö kiinnittikin vuonna 2012 erityistä huomiota. Urakoinnin kannattavuusvaatimuksia on tiukennettu, projektiseurantaa on tehostettu ja johtamisrakenteita on selvennetty. Reilu vuosi sitten käynnistetyllä tehostamisohjelmalla saavutettiin kustannussäästöjä, jotka näkyivät etenkin loppuvuoden tuloksessa. Talonrakentamisen vuoden 2012 tulosta paransivat myös hyvin sujunut asuntokauppa sekä pääkaupunkiseudun toimitilatuotanto. Panoskustannukset talonrakentamisessa pysyivät kuluvana vuonna vakaina, mutta työnjohdosta on kasvava pula.

Talonrakentamisen tilaukanta oli kymmenyksen edellisvuotta pienempi, 526,9 milj. euroa (580,5). Tästä vuodelle 2013 kohdistuvan tilaukannan osuus on noin 75 %.

Omaperusteinen asuntotuotanto, Suomi, kpl	2012	2011	Muutos, kpl	10-12/2012	10-12/2011	Muutos, kpl
Asuntoaloitukset	1 019	1 076	-57	295	227	68
Asuntoaloitukset (urakkatuotanto)	514	536	-22	209	68	141
Myydyt asunnot	1 013	914	99	267	256	11
Valmistuneet	1 151	1 077	74	650	623	27
Rakenteilla kauden lopussa	857	989	-132	857	989	-132
- joista myymättömiä	453	483	-30	453	483	-30
Valmiit myynnissä kauden lopussa	260	224	36	260	224	36

Lemminkäisen asuntokauppa kävi hyvin vuonna 2012, ja uusia asuntoja myytiin edellisvuotta enemmän. Eniten kysyttiin keskustojen pieniä asuntoja. Varovaisuus uusien asuntojen aloituksissa lisääntyi ja valmiiden myymättömien asuntojen varasto kasvoi. Markkinatilanteen salliessa Lemminkäisellä on vuonna 2013 valmius aloittaa omaperusteisia asuntoja edellisvuotta vastaava määrä. Yleinen talouden epävarmuus sekä suunnitellut veromuutokset vuoden ensimmäisellä puoliskolla saattavat kuitenkin lykätä uusien asuntokohteiden käynnistymisiä.

Lemminkäisen omistuksessa oli tilikauden päättyessä käyttämätöntä rakennusoikeutta Suomessa yhteensä 792 000 k-m² (792 000), josta asuntorakennusoikeuden osuus oli 320 000 k-m² (380 000). Käyttämättömästä rakennusoikeudesta noin neljännes sijaitsee pääkaupunkiseudulla. Tonttien tasearvo katsauskauden lopussa oli 117,7 milj. euroa (104,6), josta pääkaupunkiseudun osuus on noin 35 %.

INFRARAKENTAMINEN

Avainluvut, milj. euroa	2012	2011	Muutos	10-12/2012	10-12/2011	Muutos
Liikevaihto	591,1	596,2	-1 %	134,6	153,2	-12 %
Liikevoitto	43,5 ¹⁾	30,9 ²⁾	41 %	-0,7	-4,1	83 %
Liikevoitto-%	7,4	5,2		-0,5	-2,7	
Tilaukanta kauden lopussa	234,7	238,3	-2 %			

Segmenttiraportointi sisältää lopetettujen toimintojen myyntivoiton sekä myyntihetkeen asti kertyneen liikevaihdon ja liikevoiton.

Betoniliiketoiminnan osuus vuoden 2012 (2011) liikevaihdosta oli 53,9 milj. euroa (84,5) ja liikevoitosta 25,1 milj. euroa (9,9). Kattoliiketoiminnan vaikutus vuoden 2011 liikevaihdosta oli 13,8 milj. euroa ja liikevoitosta 15,3 milj. euroa.

1) Luku sisältää betoniliiketoiminnan myyntivoiton 17,3 milj. euroa.

2) Luku sisältää kattoliiketoiminnan myyntivoiton 17,1 milj. euroa.

Vuoden viimeinen neljännes

Liikevaihto vuoden viimeisellä neljänneksellä laski, mikä johtuu pääosin betoniliiketoiminnan myynnistä. Liikevoitto parani. Tärkeimpiä syitä tähän olivat Lemminkäisen hyvä työkanta erikoisurakoinnissa ja maarakentamisessa sekä kannattavuutta parantaneet sisäiset toimenpiteet.

Vuosi 2012

Toimialan liikevaihto pysyi suunnilleen edellisvuoden tasolla. Liiketoiminnan volyyymi kasvoi infrarakentamisen erikoisurakoinnissa, maarakentamisessa ja päällystyksessä. Kalliorakentamisessa liiketoiminnan volyyymia siirtyi Suomesta Ruotsiin.

Liikevoitto kasvoi 41 % ja oli 43,5 milj. euroa (30,9). Tuloskehitys vuonna 2012 oli myönteistä kaikilla infrarakentamisen liiketoiminta-alueilla. Tehostamisohjelman myötä päällystys-, kiviaines- ja maarakennustoiminnan kannattavuus on kohentunut selvästi. Päällystyksessä katsauskauden hyvään tuloskehitykseen vaikuttivat myös bitumin hinnanlasku kesäkuukausina ja kierrätysasfaltin lisääntynyt käyttö. Myös infrarakentamisen erikoisurakoinnissa kannattavuus parani. Kiviainesten kysyntä kääntyi laskuun vuoden kolmannella neljänneksellä, mikä tukee yleistä näkemystä infrarakentamisen ja talonrakentamisen määrän laskusta Suomessa vuonna 2013.

Toimialan tilauskanta pysyi viime vuoden tasolla ja oli 234,7 milj. euroa (238,3). Tilauskannasta noin 75 % on vuodelle 2013 kohdistuvaa tilauskantaa.

TALOTEKNIikka

Avainluvut, milj. euroa	2012	2011	Muutos	10-12/2012	10-12/2011	Muutos
Liikevaihto	230,0	239,9	-4 %	61,4	68,7	-11 %
Liikevoitto	3,2	2,8	14 %	1,0	1,5	-33 %
Liikevoitto-%	1,4	1,2		1,6	2,2	
Tilauskanta kauden lopussa	107,7	99,0	9 %			

Vuoden viimeisin neljännes

Talotekniikan liikevaihto loka-joulukuussa laski edellisvuodesta ja oli 61,4 milj. euroa (68,7). Liikevoitto jäi 1,0 milj. euroon (1,5). Talotekniikan urakoinnin kannattavuudessa oli alueellisia eroja. Loppuvuoden tulosta rasittivat myös yhtiöstä riippumattomat projektien aloitusten viivästymiset.

Vuosi 2012

Talotekniikan koko vuoden liikevaihto laski mutta kannattavuus parani. Urakoinnissa yhtiö on kiinnittänyt erityistä huomiota prosessien hallintaan ja seurantaan sekä hankintojen tehostamiseen. Huolto- ja ylläpitotoiminnassa kannattavuutta on parannettu mm. myynnin ja markkinoinnin tehostamistoimenpiteiden sekä palveluiden tuotteistamisen avulla.

Pitkäaikaisia huolto- ja ylläpitosopimuksia solmittiin vuonna 2012 selvästi aiempaa enemmän. Huoltopalveluiden kysynnän odotetaan kasvavan myös lähivuosina. Lemminkäinen ilmoittikin marraskuussa 2012 hakevansa lähes sata uutta ammattilaista talotekniikan huoltoon ja ylläpitoon. Yhtiön tavoitteena on nostaa palveluliiketoiminnan osuus talotekniikka-toimialan liikevaihdosta noin 50 prosenttiin vuoden 2013 loppuun mennessä. Vuonna 2012 osuus oli noin 33 %.

Talotekniikan tilauskanta tilikauden päättyessä oli 107,7 milj. euroa (99,0). Vuoden lopulla Lemminkäinen solmi monivuotisen kiinteistöjen huolto- ja ylläpitosopimuksen kaikkien Cityconin Suomessa omistamien suurten kauppakeskus- ja kauppakiinteistöjen ylläpitopalveluista.

INVESTOINNIT

Katsauskauden bruttoinvestoinnit olivat 64,5 milj. euroa (84,0), mikä oli 2,8 % (3,8) yhtiön liikevaihdosta. Investoinnit olivat pääosin infrarakentamisen korvausinvestointeja. Vertailukauden bruttoinvestointeihin sisältyy Mesta Industri AS:n yritysosto.

HENKILÖSTÖ

Konserniyhtiöiden palveluksessa oli katsauskauden aikana keskimäärin 8 180 henkilöä (8 421). Henkilöstöstä 63 % (69) työskenteli Suomessa, 17 % (13) muissa Pohjoismaissa, 10 % (9) Baltian maissa ja 10 % (9) muissa maissa.

Henkilöstö konsernissa, keskimäärin	1-12/2012	1-12/2011	Muutos
Toimihenkilöt	3 007	2 932	3 %
Työntekijät	5 173	5 489	-6 %
Henkilöstö yhteensä	8 180	8 421	-3 %
- josta Suomen ulkopuolella työskenteleviä	3 026	2 590	17 %
Henkilöstö katsauskauden lopussa	7 370	7 929	-7 %

Henkilöstö toimialoittain, keskimäärin	1-12/2012	1-12/2011	Muutos
Kansainväliset toiminnot	3 057	2 636	16 %
Talonrakentaminen	1 425	1 696	-16 %
Infrarakentaminen	1 751	2 032	-14 %
Talotekniikka	1 631	1 796	-9 %
Emoyhtiö	316	261	21 %
Konserni yhteensä	8 180	8 421	-3 %

Muutokset toimialojen henkilöstömäärissä johtuivat Lemminkäisen kansainvälisen toiminnan kasvusta, vuoden 2011 yhteistoimintaneuvotteluiden henkilöstövähennyksistä ja liiketoiminnan tukitoimintojen keskittämisestä emoyhtiön osaamis- ja palvelukeskuksiin.

Osakepohjainen kannustinjärjestelmä

Vuoden 2012 lopussa Lemminkäinen Oyj:n hallitus päätti uudesta konsernin avainhenkilöiden osakepohjaisesta kannustinjärjestelmästä, joka koostuu suoriteperusteisesta ja ehdollisesta palkkiosta. Ehdollisen palkkion tavoitteena on kannustaa konsernin avainhenkilöitä omistamaan yhtiön osakkeita laajemmin.

Järjestelmän perusteella maksettavat palkkiot vastaavat yhteensä enintään 700 000 Lemminkäinen Oyj:n osakkeen arvoa (sisältäen myös rahana maksettavan osuuden). Palkkion arvo määräytyy palkkiona maksettavien osakkeiden maksuhetken osakekurssin perusteella. Palkkiona luovutettavat Lemminkäinen Oyj:n osakkeet hankitaan osakemarkkinoilta, jolloin kannustinjärjestelmällä ei ole osakkeen arvoa laimentavaa vaikutusta.

Suoriteperusteisessa järjestelmässä on kolme ansaintajaksoa, jotka ovat kalenterivuodet 2013, 2014 ja 2015. Yhtiön hallitus päättää järjestelmän ansaintakriteerit ja niille asetettavat tavoitteet kunkin ansaintajakson alussa. Ansaintajaksolla 2013 järjestelmän piiriin kuuluu noin 45 henkilöä, ja suoriteperusteinen palkkio perustuu Lemminkäinen-konsernin liikevoittoon sekä sijoitetun pääoman tuotto prosenttiin. Rahana maksettava osuus kattaa palkkiosta aiheutuvat verot ja veroluonteiset maksut.

Suoriteperusteisen palkkion lisäksi edellä mainituilla avainhenkilöillä on mahdollisuus saada järjestelmässä ehdollista palkkiota. Ehdollisen palkkion saaminen edellyttää, että avainhenkilö ennestään omistaa tai hankkii yhtiön osakkeita. Tällöin avainhenkilö saa ehdollisena palkkiona yhden osakkeen jokaista hankkimaansa osaketta kohden. Ehdollisen palkkion ansaintajakso on kalenterivuodet 2013 – 2015.

Lemminkäisen palkitsemisjärjestelmistä kerrotaan tarkemmin yhtiön viikolla 12 julkaistavassa vuosikertomuksessa ja verkkosivuilla.

YMPÄRISTÖ

Lemminkäinen kehittää toimintaansa, tuotteitaan ja palveluitaan ottamalla huomioon niiden suorat ja välilliset vaikutukset ympäröivään yhteiskuntaan. Konsernin ympäristöasioiden hoitoa ja toiminnan ympäristövaikutuksia seurataan säännöllisesti konsernin johtoryhmässä sekä EHSQ-asiantuntijoiden keskuudessa. Lemminkäinen mittaa konsernitasolla energiankulutukseen liittyviä lukuja sekä omien tuotantolaitostensa ympäristövaikutuksia Suomessa. Tämän lisäksi jokainen toimiala seuraa omalle toimialalleen sovellettuja mittareita. Lemminkäisen ympäristöraportointia kehitetään kansainvälisen viitekehyksen GRI (Global Reporting Initiative) G3 -ohjeistuksen mukaisesti. Vuonna 2011 raportti oli ulkopuolisen varmentajan varmentama ja saavutti tason C+. Lemminkäinen osallistui vuonna 2012 toista kertaa ilmastoasioiden suorituskykyä mittaavaan kansainväliseen Carbon Disclosure Project (CDP) -kyselyyn. Konsernissa jatkettiin ilmastomuutoksen vaikutusten arviointia yhtiön toiminnassa. Lemminkäinen on mukana useissa järjestöissä edistämässä rakennusalan ympäristötietoisuutta sekä lainsäädäntöä.

Lemminkäisen ympäristöasioista kerrotaan tarkemmin yhtiön vuosikertomuksessa ja verkkosivuilla.

TUTKIMUS- JA KEHITYSTOIMINTA

Lemminkäisen kehitystoiminnan painopistealueet ovat tietotekniikan hyödyntäminen rakentamisessa, ympäristö- ja energiatehokkuus sekä palvelukehitys. Näiden lisäksi on keskitytty operatiivisen tehokkuuden parantamiseen erilaisin kehitystoimenpitein. Vuonna 2012 jatkettiin kehitystyötä tietomallintamisen käyttämisessä hankkeiden suunnittelussa. Lemminkäisen talotekniikan ja infrarakentamisen toimialat ovat mukana kehittämässä pääkaupunkiseudun sähköistä liikennettä (Tekes-hanke) alueen kaupunkien ja yhteistyöyritysten kanssa. Tuotteita ja palveluja kehitetään pitkäjänteisesti yhteistyössä asiakkaiden kanssa.

Talonrakentamisessa Lemminkäiselle myönnettiin patentit mm. kerrostalojen korottamista koskevalle menetelmälle sekä paikalla valettavien betoniseinien ovi- ja ikkunavarausten kehykselle. Talotekniikassa yhtiö hankki yrityskaupalla sääennusteita hyödyntävän säätöjärjestelmän talotekniikan huolto- ja ylläpitopalveluihin.

Konsernin toimialat vastaavat omasta tutkimus- ja kehitystoiminnastaan, missä keskitytään esimerkiksi liiketoiminnan tehokkuuden ja toimintaedellytysten kehittämiseen ja laadun varmistamiseen. Lemminkäisen Keskuslaboratorio tekee keskitetysti infrarakentamisen tutkimus- ja kehitystyötä. Vuonna 2012 kuluksi kirjatut konsernin tutkimus- ja kehittämismenot olivat noin 0,6 % (0,7) liikevaihdosta.

MUUTOKSIA ORGANISAATORAKENTEES

Lemminkäinen muodosti kansainvälisistä liiketoiminnoistaan 1.1.2012 oman toimialan. Muutoksen jälkeen Lemminkäisen toimialat ovat kansainväliset toiminnot, talonrakentaminen, infrarakentaminen ja talotekniikka.

Lemminkäisen hankintatoimen johtajaksi ja johtoryhmän jäseneksi nimitettiin 17.2.2012 Jouni Pekonen. 1.1.2013 alkaen talonrakentaminen-toimialan johtajaksi ja johtoryhmän jäseneksi nimitettiin Casimir Lindholm. Molemmat raportoivat toimitusjohtaja Timo Kohtamäelle. Talonrakentamisen aiempi johtaja ja johtoryhmän jäsen Jukka Terhonen jäi eläkkeelle tammikuussa 2013.

OSAKKEET

Yhtiöllä on yksi osakesarja. Kukin osake oikeuttaa yhteen ääneen yhtiökokouksessa ja samansuuruiseen osinkoon. Lemminkäisen osakepääoma on 34 042 500 euroa, ja osakkeiden lukumäärä katsauskauden lopussa oli 19 650 176 kappaletta.

Kaupankäynti osakkeella NASDAQ OMX Helsinki Oy:ssä

Lemminkäisen kaikkien osakkeiden markkina-arvo vuoden 2012 lopussa oli 280,6 milj. euroa (367,8). Lemminkäinen Oyj:n osakkeen kurssi vuoden alussa NASDAQ OMX Helsinki Oy:ssä oli 18,72 euroa (26,00) ja lopussa 14,28 euroa (18,72). Osakkeita vaihdettiin vuoden aikana yhteensä 991 952 kappaletta (3 366 940). Vaihdon arvo oli 16,3 milj. euroa (77,0). NASDAQ OMX Helsinki Oy:n lisäksi Lemminkäisen osakkeella käydään kauppaa myös vaihtoehtoisilla markkinapaikoilla. Vuonna 2012 Lemminkäisen osakkeen kokonaisvaihdosta 6 % (8) tuli vaihtoehtoisilla markkinapaikoilla. Osakkeita siellä vaihdettiin yhteensä 64 087 (293 502) kappaletta ja vaihdon arvo oli 1,1 milj. euroa (7,0). (lähde: Fidessa Fragmentation Index, <http://fragmentation.fidessa.com>).

Hallituksen valtuudet

Lemminkäinen Oyj:n 12.11.2009 kokoontunut ylimääräinen yhtiökokous päätti hallituksen ehdotuksen mukaisesti valtuuttaa hallituksen päättämään osakeannista ja/tai osakeyhtiölain 10 luvun 1 §:n tarkoittamien osakkeisiin oikeuttavien erityisten oikeuksien antamisesta yhdessä tai useammassa erässä, joko maksua vastaan tai maksutta. Hallituksella on edelleen valtuutus antaa 1 576 486 osaketta ja/tai osakkeisiin oikeuttavaa erityistä oikeutta. Valtuutus on voimassa viisi (5) vuotta sen antamisesta.

2.4.2012 kokoontunut Lemminkäinen Oyj:n varsinainen yhtiökokous valtuutti hallituksen päättämään enintään 1 000 000 oman osakkeen hankkimisesta yhdessä tai useammassa erässä yhtiön vapaalla omalla pääomalla ottaen kuitenkin huomioon osakeyhtiölain määräykset yhtiön tai sen tytäryhtiöiden hallussa

olevien omien osakkeiden enimmäismäärästä. Valtuutus on voimassa 18 kuukautta yhtiökokouksen päätöksestä lukien. Katsauskauden lopussa valtuutusta ei ollut käytetty.

Omat osakkeet

Lemminkäisellä on hallussaan 509 omaa osaketta, jotka ovat palautuneet yhtiölle vähemmistöosuuksien purkuun sekä osakepalkkiojärjestelmään liittyen. Osakkeet allokoitiin alun perin vuosien 2010 - 2012 osakepalkkiojärjestelmän ansaintajakson 2011 perusteella järjestelmään kuuluville avainhenkilöille.

OSAKKEENOMISTAJAT

Yhtiöllä oli tilivuoden päättyessä 4 781 osakkeenomistajaa (4 548). Hallintarekisteröityjen ja ulkomaalaisten omistajien osuus Lemminkäinen Oyj:n kaikista osakkeista ja äänimäärästä oli 14 prosenttia (15). Yhtiön omistusosuuksien jakautuminen sektori- ja suuruusluokittain, suurimmat osakkeenomistajat sekä johtoryhmän ja hallituksen osakeomistukset löytyvät yhtiön verkkosivuilta osoitteesta www.lemminkainen.fi/Sijoittajat/Omistajat.

Osakassopimukset

Yhtiön tiedossa ei ole sellaisia osakkaiden välisiä sopimuksia, joilla olisi merkitystä omistuksen tai äänivallan käyttämiselle yhtiökokouksissa.

Liputusilmoitukset

4.1.2012 Lemminkäinen vastaanotti liputusilmoituksen, jonka mukaan Olavi Pentti lahjoitti 1 964 480 Lemminkäinen Oyj:n osaketta tyttärelleen Noora Forsténille. Järjestelyn seurauksena Olavi Pentin omistus Lemminkäinen Oyj:ssä väheni 3 673 953 osakkeesta eli noin 18,7 prosentista yhtiön osakkeista 1 709 473 osakkeeseen eli 8,7 prosenttiin yhtiön osakkeista. Noora Forsténin omistus Lemminkäinen Oyj:n osakkeista ja äänimäärästä nousi 1 593 osakkeesta 1 966 073 osakkeeseen, mikä vastaa 10 prosenttia Lemminkäinen Oyj:n osakkeista ja äänimäärästä.

3.4.2012 Lemminkäinen vastaanotti liputusilmoituksen, jonka mukaan Peab AB:n (publ) täysin omistama tytäryhtiö Peab Invest AS hankki 2.4.2012 toteutetulla termiinisopimuksella 940 000 Lemminkäinen Oyj:n osaketta, mikä vastaa 4,78 prosenttia Lemminkäinen Oyj:n osakkeista ja äänimäärästä. Osakkeet siirrettiin välittömästi kaupanteon jälkeen Peab AB:n (publ) hallintaan. 2.4.2012 toteutetun termiinisopimuksen johdosta Peab AB:n (publ.) omistus nousi 2 080 225 osakkeeseen, mikä vastaa 10,58 prosenttia Lemminkäinen Oyj:n osakkeista ja äänimäärästä.

OIKEUDENKÄYNNIT

Korkein hallinto-oikeus (KHO) määräsi vuonna 2009 kotimaisille asfalttialan yrityksille kilpailulainsäädännön rikkomuksista seuraamusmaksun.

Syyskuun 2012 lopun jälkeen 12 uutta kuntaa ovat nostaneet kanteita, minkä johdosta käräjäoikeudessa oli vuoden 2012 lopussa vireillä yhteensä 52 kunnan ja Suomen valtion (Liikennevirasto) Lemminkäistä ja muita asfalttialan yhtiöitä vastaan nostamat vahingonkorvauskanteet. Kantajat katsovat, että kilpailunrajoituksilla on aiheutettu niille vahinkoa. Uusien kanteiden pääomamäärä on noin 6,7 milj. euroa, jolloin Lemminkäistä vastaan esitettyjen kannevaatimusten pääomamäärä on tällä hetkellä yhteensä noin 129 milj. euroa. Kanteissa esitetyt vaatimukset ovat määriltään ja perusteiltaan toisistaan poikkeavia.

KHO:n vuonna 2009 antama päätös ei merkitse sellaisenaan, että Lemminkäinen tai jotkin muut asfalttialan yhtiöt olisivat aiheuttaneet asfalttiurakoiden tilaajille vahinkoa. Päätös ei koske niitä yksittäisiä urakkasopimuksia, joihin kantajat ovat ilmoittaneet vetoavansa vaatimustensa tueksi. Päätös ei koske myöskään yksittäisten urakoiden hinnoittelua, eikä KHO ole tutkinut väitettä, jonka mukaan urakoissa olisi peritty markkinahinnasta poikkeavaa ns. ylihintaa.

Lähtökohtaisesti Lemminkäinen pitää vahingonkorvauskanteita perusteettomina. Kanteet käsitellään käräjäoikeuden määräämässä järjestyksessä ja aikataulussa. Oikeudenkäyntien pääkäsittelyt alkoivat 38 kunnan sekä Liikenneviraston kanteiden osalta syyskuussa 2012, ja niiden on alustavasti suunniteltu jatkuvan huhtikuulle 2013 asti. Kyseisissä 39 kanteessa esitettyjen kannevaatimusten pääomamäärä on noin 121 milj. euroa. Muiden 14 kanteen osalta pääkäsittelyjen alkamisajankohtaa ei ole vielä määritetty. Päätösten antamisajankohdat eivät vielä ole tiedossa.

Käräjäoikeudessa vireillä olevista kuntien ja Liikenneviraston kanteista ja niiden sisältämistä vaatimuksista ei IFRS-standardien mukaisesti ole tehty varauksia.

Lemminkäinen tiedottaa asiasta myös jatkossa osavuosikatsausten yhteydessä tai tarvittaessa erikseen.

Lisätietoa löytyy yhtiön verkkosivuilta osoitteesta

www.lemminkainen.fi/sijoittajat/lemminkainen_sijoituskohteena.

RISKIT JA EPÄVARMUUSTEKIJÄT

Lemminkäiselle riskienhallinta on olennainen osa liiketoiminnan johtamista. Riskienhallinnan tavoitteena on varmistaa strategisten ja operatiivisten tavoitteiden saavuttaminen sekä kasvattaa omistaja-arvoa.

Maailmantalouden suhdannevaihtelut aiheuttavat epävarmuutta toimintaympäristössä ja vaikeuttavat siten tulevien muutosten ennakoitua. Kotimaan uudisrakentamisen suhdanneherkkyys muodostaa yhtiön toiminnalle markkinariskin, jota hallitaan sekä rakenteellisesti että toiminnallisesti. Infrarakentamisen vakaampi kysyntä tasapainottaa kotimaan uudisrakentamisen vaihtelevaa volyymiä, samoin kasvava talotekniikan huolto- ja ylläpitotoiminta sekä korjausrakentaminen.

Omaperusteiseen asuntotuotantoon liittyy myynti- ja hintariski. Myymättömät kohteet sitovat myös pääomaa, minkä vuoksi uusia asuntokohteita aloitetaan vain, jos kohteilla on riittävän korkea varausaste. Omaperusteiset liikekohteet myydään tavallisesti kiinteistösijoittajille viimeistään rakennusprojektin alkuvaiheessa, mikä pienentää niihin liittyvää myyntiriskiä.

Projektikohtaiset riskit liittyvät useimmiten panoskustannusten muutosten sekä projektin toteutuksen hallintaan. Niitä hallitaan systemaattisella projektinhallinnalla sekä tarjous- että toteutusvaiheessa. Myös sääolosuhteet muodostavat rakennusallalla riskin. Epätavalliset tai ankarat säät voivat heikentää liiketoiminnan kannattavuutta keskeyttämällä tai viivästyttämällä projektien etenemistä.

Lemminkäinen käyttää runsaasti öljypohjaisia tuotteita asfalttituotannossa. Bitumin hinta määräytyy öljyn maailmanmarkkinahinnan perusteella. Lemminkäinen hallinnoi bitumin hintariskiä öljyjohdannaisilla ja sopimusteknisillä toimenpiteillä.

Yksittäisen riskin muodostavat eräiden kuntien ja Liikenneviraston käräjäoikeuteen jättämät kanteet.

Lisätietoa Lemminkäisen riskeistä ja tarkempi kuvaus riskienhallinnasta löytyy yhtiön vuosikertomuksesta sekä verkkosivuilla. Taloudellisista riskeistä on lisäksi annettu tarkempi selvitys tilinpäätöksen liitetiedoissa.

YHTIÖKOKOUKSEN PÄÄTÖKSET JA HALLINTO

2.4.2012 pidetty Lemminkäinen Oyj:n yhtiökokous vahvisti yhtiön tilinpäätöksen vuodelta 2011 ja myönsi hallituksen jäsenille ja toimitusjohtajalle vastuuvapauden. Yhtiökokous päätti hallituksen ehdotuksen mukaisesti jakaa osinkoa 0,50 euroa osakkeelta eli yhteensä 9 824 833,50 euroa. Osingonmaksun täsmäytyspäivä oli 5.4.2012, ja osingon maksupäivä oli 16.4.2012.

Hallituksen jäseniksi valittiin Berndt Brunow, Noora Forstén, Juhani Mäkinen, Mikael Mäkinen, Kristina Pentti-von Walzel ja Heikki Rätty. Yhtiön tilintarkastajaksi valittiin KHT-Yhteisö PricewaterhouseCoopers Oy, jossa päävastuullisena tilintarkastajana toimii Kim Karhu, KHT.

Yhtiökokous päätti hallituksen ehdotuksen mukaisesti yhteisellä arvo-osuustilillä olevien arvo-osuusjärjestelmään siirtämättömien osakkeiden myynnistä, yhteensä 10 570 osaketta, niiden omistajien lukuun. Hallitus valtuutettiin ryhtymään kaikkiin päätökseen edellyttämiin toimenpiteisiin.

Lemminkäinen Oyj:n hallitus piti järjestäytymiskokouksen 2.4.2012. Lemminkäinen Oyj:n hallituksen puheenjohtajana jatkoi Berndt Brunow ja varapuheenjohtajana Juhani Mäkinen. Hallitus valitsi keskuudestaan tarkastusvaliokunnan puheenjohtajaksi Heikki Rädyn ja jäseniksi Juhani Mäkinen ja Kristina Pentti-von Walzelin. Nimitysvaliokunnan puheenjohtajaksi valittiin Berndt Brunow ja jäseniksi Noora Forstén ja Kristina Pentti-von Walzel. Palkitsemisvaliokunnan puheenjohtajaksi valittiin Mikael Mäkinen ja jäseniksi Berndt Brunow ja Noora Forstén.

HALLITUKSEN EHDOTUS VOITTOVAROJEN KÄYTÖSTÄ

Emoyhtiö Lemminkäinen Oyj:n jakokelpoinen oma pääoma on 189 410 593,17 euroa, josta voittovarot edellisiltä tilikausilta ovat 86 120 686,12 euroa ja tilikauden voitto 41 980 990,17 euroa.

Lemminkäinen Oyj:n hallitus ehdottaa yhtiökokoukselle, että yhtiö jakaisi 31.12.2012 päättyneeltä tilikaudelta osinkoa 0,60 euroa osaketta kohti eli yhteensä 11 789 800,20 euroa, jolloin voittovaroihin jää 116 311 876,09 euroa.

NÄKYMÄT

Suomi

Sisäinen muuttoliike kasvukeskuksiin ja matala korkotaso ylläpitävät asuntojen kysyntää lähitulevaisuudessa. Toisaalta kuluttajien ostovoimaan vaikuttavat veromuutokset sekä lainansaannin vaikeutuminen saattavat vähentää asunnonostohaluja hetkellisesti. Valmiiden myynnissä olevien asuntojen määrä on kasvussa, ja uusia asuntoja aloitettaneen vuonna 2013 jonkin verran edellisvuotta vähemmän. Markkinatilanteen salliessa Lemminkäisellä on valmiudet aloittaa vuonna 2013 noin 1 000 uuden asunnon rakentaminen.

Muun uudistalonrakentamisen kokonaismäärän arvioidaan edelleen supistuvan. Kasvukeskusten ulkopuolella uusia toimitilahankkeita ei juurikaan käynnisty. Teollisuusrakentaminen keskittyy tulevaisuudessa energiantuotantoon. Korjausrakentamisen kysyntä pysyy hyvänä.

Infrarakentamisen kokonaismäärän ei odoteta kasvavan vuonna 2013. Kasvua estävät mm. hidas talouskasvu ja julkisen talouden haasteet. Vaativat keskustahankkeet ja maanalainen kaupunkirakentaminen pitävät infrarakentamisen erikoisurakoinnin markkinatilanteen kohtuullisena. Infrarakentamisen kysyntää lisäävät myös energiateollisuuden korjaustyöt.

Talotekniikan huolto- ja ylläpitotöiden näkymien arvioidaan pysyvän vakaina lähitulevaisuudessa. Taloteknisen urakoinnin kysyntä on vähentynyt uudistalonrakentamisen hiljentymisen myötä, eikä tilanteen odoteta merkittävästi muuttuvan kuluvan vuoden aikana.

Muut markkinat

Norjassa, Ruotsissa ja Tanskassa on käynnissä valtion monivuotiset liikenneinfran kehityssuunnitelmat, ja kaikki kolme maata panostavat vahvasti myös energiantuotannon kehittämiseen. Pohjois-Ruotsissa kaivostoiminta lisää infrarakentamisen kysyntää. Ruotsissa kasvukeskusten ympärille on suunnitteilla mittavia tiehankkeita.

Venäjällä asuntorakentamisen kysyntää tukevat kuluttajien ostovoiman kasvu, parantuneet lainansaantimahdollisuudet ja maan sisäinen muuttoliike. Infrastruktuurin kehittämiseen tähtäävät toimenpiteet ovat lisääntyneet, ja mm. tieverkoston laajennus- ja korjaustöitä on käynnissä runsaasti.

Baltian maissa rahoituksen saatavuus määrää infrarakentamisen kehityksen suunnan lähitulevaisuudessa. Käynnissä olevat teiden rakennus- ja perusparannushankkeet pitävät infrarakentamisen kysynnän kohtuullisella tasolla ainakin vuonna 2013.

Ohjeistus vuodelle 2013

Lemminkäinen arvioi, että vuonna 2013 sen liikevaihto pysyy vuoden 2012 tasolla ja liikevoitto on parempi kuin vuonna 2012. Vuonna 2012 Lemminkäisen liikevaihto oli 2 268 milj. euroa ja liikevoitto oli 50 milj. euroa. Arvion perustana on, että tehostamisohjelma etenee tavoitteiden mukaisesti ja että rakentamisen yleinen markkinatilanne ei merkittävästi heikkene.

Helsingissä, 7. päivänä helmikuuta 2013

LEMMINKÄINEN OYJ

Hallitus

TILINPÄÄTÖSTIEDOTTEEN TAULUKKO-OSA

LAADINTAPERIAATTEET

Tämä tilinpäätöstiedote on laadittu IFRS-standardien kirjaamis- ja laadintaperiaatteita noudattaen, ja se on IAS 34 Osavuosikatsaukset -standardin mukainen. Tilinpäätöstiedotteen laadinnassa on sovellettu samoja IFRS-standardien kirjaamis- ja arvostusperiaatteita kuin vuoden 2011 tilinpäätöksessä alempana mainituin muutoksin. Tilinpäätöstiedotteen tiedot ovat tilintarkastamattomia.

Oman pääoman ehtoinen laina

Omistajille kuuluvan pääoman jälkeen omaan pääomaan kirjataan oman pääoman ehtoinen joukkovelkakirjalaina. Velkakirjan haltijalla ei ole osakkeenomistajalle kuuluvia oikeuksia eikä se laimenna yhtiön osakkeenomistajien omistusta. Yhtiöllä ei ole lainan pääomaan tai korkoihin liittyvää takaisinmaksuvelvoitetta. Oman pääoman ehtoinen joukkovelkakirjalaina merkitään alun perin kirjanpitoon käypään arvoon transaktiokustannuksilla vähennettynä. Myöhemmin laina säilyy kirjanpidossa alkuperäisessä arvossaan. Jos oman pääoman ehtoisen lainalle maksetaan korkoa, ne kirjataan suoraan kertyneistä voittovaroista.

Osakekohtainen tulos

Laimentamaton osakekohtainen tulos lasketaan jakamalla emoyrityksen osakkeenomistajille kuuluva tilikauden voitto vähennettynä suoriteperusteisesti lasketuilla oman pääoman ehtoisen joukkovelkakirjalainan koroilla kauden aikana ulkona olevien osakkeiden lukumäärän painotetulla keskiarvolla. Ulkona olevien osakkeiden painotettuun keskiarvoon ei sisällytetä yhtiön hallussaan pitämiä omia osakkeita, eikä sellaisia ulkona olevia kantaosakkeita, jotka tiettyjen ehtojen täytyessä palautuvat yhtiön haltuun. Laimennusvaikutuksella oikaistua osakekohtaista tulosta laskettaessa ulkona olevien osakkeiden lukumäärän painotetussa keskiarvossa otetaan huomioon kaikkien laimentavien potentiaalisten kantaosakkeiden osakkeiksi muuttamisesta johtuva laimentava vaikutus.

Ehdolliset velat

Ehdollinen velka on aikaisempien tapahtumien seurauksena syntynyt mahdollinen velvoite, jonka olemassaolo varmistuu vasta konsernin määräysvallan ulkopuolella olevan epävarman tapahtuman realisoituessa. Ehdolliseksi velaksi katsotaan myös sellainen olemassa oleva velvoite, joka ei todennäköisesti edellytä maksuvelvoitteen täyttämistä, tai jonka suuruutta ei voida määrittää luotettavasti. Ehdollisesta velasta ei kirjata varausta ja se esitetään tilinpäätöksen liitetiedoissa.

Vuonna 2012 yhtiön soveltamat uudet standardit ja tulkinnat

Seuraavilla vuonna 2012 yhtiön soveltamilla uusien standardien ja tulkintojen muutoksilla ei ole olennaista vaikutusta konsernitilinpäätökseen: IFRS 7 (muutos).

Myöhemmin voimaan tulevat yhtiön soveltamat uudet standardit ja tulkinnat

IAS 19 Työsuhde-etuudet standardi on muuttunut kesäkuussa 2011. Muutos poistaa yhtiön käyttämän putki-menetelmän. Standardin mukaan kaikki aktuaarilliset voitot ja tappiot kirjataan laajan tuloslaskelman kautta

muutokseksi eläkevelkoihin ja siirtosaamisiin. Takautuvaan työsuoritukseen perustuva meno kirjataan välittömästi henkilöstökuluihin osana eläkekulua. Odotettavissa olevasta tuoton määrittelystä luovutaan ja siirrytään käyttämään diskonttauskorkoa myös omaisuuden tuoton määrittelyssä. Muutokset vaikuttavat yhtiön omaan pääomaan ja eläkevelvoitteen muutokseen, koska kirjaamattomat aktuaarilliset voitot ja tappiot kirjataan eläkevelvoitteisiin ja kirjaamattomat takautuvan työsuoritukseen perustuvat menot kirjataan takautuvasti asianomaiseen oman pääoman erään. Muutoksen seurauksena vuoden 2012 avaavan taseen eläkevelvoite kasvaa 4,4 milj. euroa ja oma pääoma pienenee 3,2 milj. euroa. Yhtiö ottaa uudistetun standardin käyttöön vuonna 2013 alkavan tilikauden alusta.

Seuraavilla vuonna 2013 yhtiön soveltamilla uusilla standardien ja tulkintojen muutoksilla ei ole olennaista vaikutusta konsernitilinpäätökseen: IAS 1 (uudistettu), IAS 12 (uudistettu), IFRS 7 (uudistettu), IFRS 9 (luokittelu ja arvostaminen), IFRS 13 Käyvän arvon määrittäminen ja IFRIC 20 Pintamaan poistamisesta aiheutuvat menot avolouhoksen tuotantovaiheessa.

Yhtiö selvittää seuraavien vuonna 2014 tai sen jälkeen voimaan tulevien standardien vaikutuksia: IAS 27 (uudistettu), IAS 28 (uudistettu), IAS 32 (uudistettu), IFRS 10 Konsernitilinpäätös, IFRS 11 Yhteisjärjestelyt ja IFRS 12 Tilinpäätöksissä esitettävät tiedot osuuksista muissa yhtiöissä.

TILINPÄÄTÖSASIAKIRJAT JA MUUT LIITETIEDOT

- 1) Konsernin tuloslaskelma
- 2) Konsernin laaja tuloslaskelma
- 3) Konsernitase
- 4) Konsernin rahavirtalaskelma
- 5) Laskelma konsernin oman pääoman muutoksista
- 6) Konsernin tuloslaskelma vuosineljänneksittäin
- 7) Segmentti-informaatio
- 8) Taloudellista kehitystä kuvaavat tunnusluvut
- 9) Osakekohtaiset tunnusluvut
- 10) Aineelliset hyödykkeet
- 11) Hankitut liiketoiminnot
- 12) Lopetetut toiminnot
- 13) Lähipiiritapahtumat
- 14) Konsernin antamat vakuudet ja vastuusitoumukset
- 15) Ehdolliset velat

1) KONSERNIN TULOSLASKELMA

Milj. euroa	10-12/ 2012	10-12/ 2011	1-12/ 2012	1-12/ 2011
Liikevaihto	668,6	635,2	2 267,6	2 183,9
Liiketoiminnan muut tuotot ja kulut	-633,6	-619,5	-2 177,6	-2 106,7
Poistot	11,2	8,5	41,0	35,1
Liikearvon arvonalentuminen				0,1
Osuus osakkuus- ja yhteisyritysten tuloksista	-0,1	0,4	1,1	1,9
Liikevoitto	23,7	7,7	50,1	44,0
Rahoituskulut	10,4	7,5	32,3	30,3
Rahoitustuotot	1,4	1,2	11,3	11,4
Tulos ennen veroja	14,7	1,4	29,0	25,0
Tuloverot	-5,6	-2,7	-8,7	-7,9
Jatkuvien toimintojen tulos	9,0	-1,3	20,4	17,1
Tulos lopetetuista toiminnoista	0,2	1,3	23,7	18,5
Tilikauden tulos	9,2	-0,1	44,0	35,6
Tilikauden tuloksen jakautuminen				
Emoyhtiön omistajille	9,2	-0,5	43,9	34,7
Määräysvallattomille omistajille	0,0	0,5	0,2	0,9
Emoyhtiön omistajille kuuluvasta tuloksesta laskettu laimentamaton osakekohtainen tulos				
Jatkuvista toiminnoista	0,26	-0,09	0,83	0,83
Lopetetuista toiminnoista	0,02	0,06	1,21	0,94
Tilikauden tuloksesta	0,28	-0,03	2,04	1,77
Emoyhtiön omistajille kuuluvasta tuloksesta laskettu laimennettu osakekohtainen tulos				
Jatkuvista toiminnoista	0,25	-0,09	0,82	0,83
Lopetetuista toiminnoista	0,01	0,06	1,20	0,94
Tilikauden tuloksesta	0,27	-0,03	2,03	1,77

2) KONSERNIN LAAJA TULOSLASKELMA

Milj. euroa	10-12/ 2012	10-12/ 2011	1-12/ 2012	1-12/ 2011
Tilikauden tulos	9,2	-0,1	44,0	35,6
Muuntoerot	-0,7	1,7	3,1	-0,8
Rahavirran suojaus	0,1	0,1	0,5	0,6
Myytavissä olevien rahoitusvarojen käyvän arvon muutos	0,0	0,0	0,0	0,0
Muut laajan tuloksen erät yhteensä	-0,6	1,8	3,7	-0,2
Tilikauden laaja tulos	8,7	1,7	47,7	35,3
Tilikauden laajan tuloksen jakautuminen				
Emoyhtiön omistajille	8,6	1,2	47,5	34,5
Määräysvallattomille omistajille	0,0	0,5	0,2	0,9

3) KONSERNITASE

Milj. euroa	12/2012	12/2011
Pitkäaikaiset varat		
Aineelliset hyödykkeet	200,5	207,2
Liikearvot	77,0	85,7
Muut aineettomat hyödykkeet	26,7	18,7
Osuudet osakkuus- ja yhteisyrityksissä	9,7	9,3
Myytavissä olevat rahoitusvarat	6,0	6,0
Laskennallinen verosaaminen	20,4	19,4
Muut pitkäaikaiset saamiset	0,5	4,8
Yhteensä	340,7	351,0
Lyhytaikaiset varat		
Vaihto-omaisuus	494,4	448,5
Myyntisaamiset ja muut saamiset	363,1	407,3
Tuloverosaamiset	8,3	5,6
Myytavissä olevat rahoitusvarat	59,0	
Rahavarat	34,9	30,4
Yhteensä	959,7	891,8
Varat yhteensä	1 300,4	1 242,8
Oma pääoma ja velat		
Osakepääoma	34,0	34,0
Ylikurssirahasto	5,7	5,7
Suojausrahasto	-0,4	-0,9
Arvonmuutosrahasto	0,0	
Sijoitetun vapaan oman pääoman rahasto	63,6	63,2
Oman pääoman ehtoinen laina	69,1	
Muuntoerot	4,5	1,4
Edellisten tilikausien voitto	230,0	210,6
Tilikauden tulos	43,9	34,7
Emoyhtiön omistajille kuuluva oma pääoma	450,4	348,7
Määräysvallattomien omistajien osuus	0,4	1,7
Oma pääoma yhteensä	450,8	350,4
Pitkäaikaiset velat		
Laskennalliset verovelat	25,2	21,7
Eläkevelvoitteet	1,2	3,9
Korolliset velat	138,8	194,6
Varaukset	6,2	6,2
Muut velat	7,6	3,2
Yhteensä	179,0	229,7
Lyhytaikaiset velat		

Korolliset velat	232,4	237,0
Varaukset	8,1	7,5
Ostovelat ja muut velat	427,8	416,4
Tuloverovelat	2,4	1,8
Yhteensä	670,6	662,7
Velat yhteensä	849,6	892,4
Oma pääoma ja velat yhteensä	1 300,4	1 242,8

4) KONSERNIN RAHAVIRTALASKELMA

Milj. euroa	1-12/ 2012	1-12/ 2011
Tulos ennen veroja	29,0	25,0
Poistot ja arvonalentumiset	41,0	35,2
Muut oikaisut	16,0	14,4
Rahavirta ennen käyttöpääoman muutosta	86,0	74,6
Käyttöpääoman muutos	-4,8	-61,1
Rahoituserät	-20,8	-16,5
Maksetut välittömät verot	-2,7	-4,2
Liiketoiminnan rahavirta	57,8	-7,1
Investoinneista saadut rahavirrat	91,9	43,3
Investoinneista suoritettut rahavirrat	-135,3	-60,5
Pitkäaikaisten saamisten muutos	4,4	2,3
Lainojen nostot	482,1	515,7
Lainojen takaisinmaksut	-555,8	-478,9
Oman pääoman ehtoinen laina	69,1	
Maksetut osingot	-10,0	-10,8
Rahoituksen rahavirta	-10,2	28,4
Rahavarojen muutos	4,2	4,0
Rahavarat kauden alussa	30,4	26,3
Rahavarojen muuntoero	0,3	0,0
Rahavarat kauden lopussa	34,9	30,4

5) LASKELMA KONSERNIN OMAN PÄÄOMAN MUUTOKSISTA

A = Osakepääoma
 B = Ylikurssirahasto
 C = Suojausrahasto
 D = Arvonmuutosrahasto
 E = Sijoitetun vapaan pääoman rahasto
 F = Oman pääoman ehtoinen laina
 G = Muuntoerot
 H = Kertyneet voittovarot
 I = Määräysvallattomien omistajien osuus
 J = Oma pääoma yhteensä

Milj. euroa	A	B	C	D	E	F	G	H	I	J
Oma pääoma 1.1.2011	34,0	5,8	-1,5	0,0	63,1		2,2	221,6	5,1	330,3
Tilikauden tulos								34,7	0,9	35,6
Muuntoerot							-0,8			-0,8
Rahavirran suojaus			0,6							0,6
Myytavissä olevien rahoitusvarojen käyvän arvon muutos				0,0						0,0
Tilikauden laaja tulos yhteensä			0,6	0,0			-0,8	34,7	0,9	35,3
Suorat kirjaukset, määräysvallattomien osuuksien hankinta								-1,1		-1,1
Määräysvallattomien omistajien omistuksen muutos									-3,3	-3,3
Rahastosiirrot		-0,1			0,1					
Osingonjako								-9,8	-1,0	-10,8
Liiketoiminta omistajien kanssa yhteensä		-0,1			0,1			-11,0	-4,2	-15,2
Oma pääoma 31.12.2011	34,0	5,7	-0,9		63,2		1,4	245,3	1,7	350,4

Milj. euroa	A	B	C	D	E	F	G	H	I	J
Oma pääoma 1.1.2012	34,0	5,7	-0,9		63,2		1,4	245,3	1,7	350,4
Tilikauden tulos								43,9	0,2	44,0
Muuntoerot							3,1			3,1
Rahavirran suojaus			0,5							0,5
Myytavissä olevien rahoitusvarojen käyvän arvon muutos				0,0						0,0
Tilikauden laaja tulos yhteensä			0,5	0,0			3,1	43,9	0,2	47,7
Suorat kirjaukset, määräysvallattomien osuuksien hankinta								-3,2		-3,2
Määräysvallattomien omistajien omistuksen muutos									-1,2	-1,2
Osakepalkkiojärjestelyt					0,4			0,6		1,0
Ehdollisesti annettujen osakkeiden palautuminen								-0,3		-0,3
Oman pääoman ehtoisen lainan korot								-2,6		-2,6
Osingonjako								-9,8	-0,3	-10,1
Liiketoiminta omistajien kanssa yhteensä					0,4			-15,3	-1,5	-16,4
Oman pääoman ehtoinen laina						69,1				69,1
Oma pääoma 31.12.2012	34,0	5,7	-0,4	0,0	63,6	69,1	4,5	273,9	0,4	450,8

6) KONSERNIN TULOSLASKELMA VUOSINELJÄNNEKSITTÄIN

Milj. euroa	10-12/ 2012	7-9/ 2012	4-6/ 2012	1-3/ 2012	10-12/ 2011
Liikevaihto	668,6	716,6	567,0	315,4	635,2
Liiketoiminnan muut tuotot ja kulut	-633,6	-663,9	-548,6	-331,6	-619,5
Poistot	11,2	14,3	10,3	5,2	8,5
Osuus osakkuus- ja yhteisyritysten tuloksista	-0,1	1,9	-0,4	-0,2	0,4
Liikevoitto	23,7	40,4	7,7	-21,6	7,7
Rahoituskulut	10,4	5,5	6,5	9,9	7,5
Rahoitustuotot	1,4	1,8	0,8	7,3	1,2
Tulos ennen veroja	14,7	36,6	2,0	-24,3	1,4
Tuloverot	-5,6	-6,3	-1,0	4,3	-2,7
Jatkuvien toimintojen tulos	9,0	30,3	1,0	-20,0	-1,3
Tulos lopetetuista toiminnoista	0,2	21,0	2,4	0,0	1,3
Tilikauden tulos	9,2	51,3	3,5	-20,0	-0,1
Tilikauden tuloksen jakautuminen					
Emoyhtiön omistajille	9,2	51,1	3,6	-20,1	-0,5
Määräysvallattomille omistajille	0,0	0,2	-0,2	0,0	0,5
Emoyhtiön omistajille kuuluvasta tuloksesta laskettu laimentamaton osakekohtainen tulos					
Jatkuvista toiminnoista	0,26	1,59	0,00	-1,02	-0,09
Lopetetuista toiminnoista	0,02	1,07	0,12	0,00	0,06
Tilikauden tuloksesta	0,28	2,67	0,12	-1,02	-0,03
Emoyhtiön omistajille kuuluvasta tuloksesta laskettu laimennettu osakekohtainen tulos					
Jatkuvista toiminnoista	0,25	1,59	0,00	-1,02	-0,09
Lopetetuista toiminnoista	0,01	1,07	0,12	0,00	0,06
Tilikauden tuloksesta	0,27	2,67	0,12	-1,02	-0,03

7) SEGMENTTI-INFORMAATIO

IFRS 8 Toimintasegmentit -standardi edellyttää, että esitettävät segmenttitiedot perustuvat sisäiseen, johdolle toimitettavaan segmenttiraportointiin. Lemminkäinen-konsernissa standardin mukaisella johdolla tarkoitetaan Lemminkäinen Oyj:n toimitusjohtajaa, joka on ylin operatiivinen päätöksentekijä. Johdolle toimitettavassa segmenttiraportoinnissa esitetään liikevaihto, poistot, liikevoitto sekä varoina käyttöomaisuus, vaihto-omaisuus ja myyntisaamiset.

Johdolle raportoitavat segmenttitiedot on pääsääntöisesti laadittu samoilla laskentaperiaatteilla kuin konsernitilinpäätös. Segmenttiraportoinnissa ei huomioida laskennallisia eriä. Tällaisia ovat muun muassa rahoitusleasingillä hankittujen hyödykkeiden poistot ja maksuista erotetut korot sekä takuuvaukset. Rahoitusleasingjärjestelyt on käsitelty johdon segmenttiraportoinnissa tavallisina vuokrasopimuksina, mikä poikkeaa IFRS-tilinpäätöksen laadintaperiaatteista. Osakkuusyritykset yhdistellään segmenttiraportoinnissa omistusosuuden suhteessa rivi-riviltä-menetelmällä. IFRS-tilinpäätöksessä osakkuusyritykset yhdistellään pääomaosuusmenetelmällä. Segmenttiraportoinnissa segmenttien välistä myyntiä ei kohdisteta segmenteille sen vähäisyyden vuoksi eikä sitä

raportoida johdolle.

Vuoden 2012 alusta Lemminkäisen liiketoiminta organisoitiin neljään toimialaan: kansainväliset toiminnot, talonrakentaminen, infrarakentaminen ja talotekniikka.

KV-TOIM= Kansainväliset toiminnot

TALO = Talonrakentaminen

INFRA = Infrarakentaminen

TATE = Talotekniikka

MUUT = Muut toiminnot

ELIM = Konsernieliminointi

SEGM = Segmentit yhteensä

TÄSM = Täsmäytyserät

YHT = Konserni yhteensä, IFRS

Milj. euroa 1-12/2012	KV-TOIM	TALO	INFRA	TATE	MUUT	ELIM	SEGM	TÄSM	YHT
Liikevaihto	934,3	682,4	591,1	230,0	37,8	-122,1	2 353,6	-86,0	2 267,6
Poistot ja arvonalentumiset	18,7	0,4	21,0	0,7	4,4		45,2	-4,2	41,0
Liikevoitto	16,6	19,6	43,5	3,2	-8,3		74,6	-24,5	50,1

Liikevaihdon täsmäytyserät muodostuvat osakkuus- ja yhteisyritysten pääomaosuuskäsittelystä -31,1 milj. euroa ja lopetetuista toiminnoista -54,8 milj. euroa.

Liikevoiton täsmäytyserät muodostuvat henkilöstökuluista 0,2 milj. euroa, rahoitusleasingin IFRS-käsittelystä 0,9 milj. euroa, osakkuus- ja yhteisyritysten pääomaosuuskäsittelystä -0,7 milj. euroa, muista tilinpäätösvarienneistä -0,5 milj. euroa ja lopetetuista toiminnoista -24,4 milj. euroa.

Milj. euroa 1-12/2011	KV-TOIM	TALO	INFRA	TATE	MUUT	ELIM	SEGM	TÄSM	YHT
Liikevaihto	809,8	720,9	596,2	239,9	31,0	-90,4	2 307,4	-123,5	2 183,9
Poistot ja arvonalentumiset	15,2	0,4	20,9	0,8	3,1		40,4	-5,2	35,2
Liikevoitto	42,2	9,4	30,9	2,8	-16,6		68,8	-24,8	44,0

Liikevaihdon täsmäytyserät muodostuvat osakkuus- ja yhteisyritysten pääomaosuuskäsittelystä -29,5 milj. euroa ja lopetetuista toiminnoista -94,0 milj. euroa.

Liikevoiton täsmäytyserät muodostuvat henkilöstökuluista 0,7 milj. euroa, rahoitusleasingin IFRS-käsittelystä 0,3 milj. euroa, osakkuus- ja yhteisyritysten pääomaosuuskäsittelystä -1,0 milj. euroa ja lopetetuista toiminnoista -24,8 milj. euroa.

LIKEVAIHTO Milj. euroa	1-12/ 2012	1-12/ 2011
Kansainväliset toiminnot	934,3	809,8
Talonrakentaminen	682,4	720,9
Infrarakentaminen	591,1	596,2
Talotekniikka	230,0	239,9
Muut toiminnot	37,8	31,0
Konsernieliminointi	-122,1	-90,4
Segmentit yhteensä	2 353,6	2 307,4
Täsmäytyserät	-86,0	-123,5
Konserni yhteensä, IFRS	2 267,6	2 183,9

LIKEVOITTO Milj. euroa	1-12/ 2012	1-12/ 2011
Kansainväliset toiminnot	16,6	42,2
Talonrakentaminen	19,6	9,4
Infrarakentaminen	43,5	30,9
Talotekniikka	3,2	2,8
Muut toiminnot	-8,3	-16,6
Segmentit yhteensä	74,6	68,8
Täsmäytyserät	-24,5	-24,8
Konserni yhteensä, IFRS	50,1	44,0

LIKEVAIHTO VUOSINELJÄNNEKSITTÄIN Milj. euroa	10-12/ 2012	7-9/ 2012	4-6/ 2012	1-3/ 2012	10-12/ 2011
Kansainväliset toiminnot	267,8	323,5	239,0	104,0	246,9
Talonrakentaminen	252,4	147,2	158,7	124,1	221,1
Infrarakentaminen	134,6	232,3	157,6	66,6	153,2
Talotekniikka	61,4	51,2	56,9	60,5	68,7
Muut toiminnot	10,0	9,3	10,6	7,9	8,8
Konsernieliminointi	-41,8	-18,5	-27,0	-34,8	-23,4
Segmentit yhteensä	684,5	744,9	595,8	328,4	675,3
Täsmäytyserät	-15,9	-28,3	-28,8	-13,0	-40,1
Konserni yhteensä, IFRS	668,6	716,6	567,0	315,4	635,2

LIKEVOITTO VUOSINELJÄNNEKSITTÄIN Milj. euroa	10-12/ 2012	7-9/ 2012	4-6/ 2012	1-3/ 2012	10-12/ 2011
Kansainväliset toiminnot	6,2	24,9	1,3	-15,8	11,3
Talonrakentaminen	16,2	1,8	2,6	-1,0	7,6
Infrarakentaminen	-0,7	37,2	10,9	-3,9	-4,1
Talotekniikka	1,0	0,3	1,1	0,8	1,5
Muut toiminnot	-0,3	-2,9	-3,1	-2,0	-5,9
Segmentit yhteensä	22,4	61,3	12,7	-21,8	10,5

Täsmäytyserät	1,3	-20,9	-5,0	0,2	-2,8
Konserni yhteensä, IFRS	23,7	40,4	7,7	-21,6	7,7

VARAT		
Milj. euroa	12/2012	12/2011
Kansainväliset toiminnot	335,9	304,0
Talonrakentaminen	275,8	418,1
Infrarakentaminen	120,5	158,8
Talotekniikka	30,4	35,2
Muut toiminnot	39,9	50,8
Segmentit yhteensä	802,5	966,9
Segmenteille kohdistamattomat varat		
ja konsernieliminoinnit yhteensä	497,9	275,9
Konserni yhteensä, IFRS	1 300,4	1 242,8

8) TALOUDELLISTA KEHITYSTÄ KUVAAVAT TUNNUSLUVUT

	12/2012	12/2011
Oman pääoman liukuva 12 kk:n tuotto, % ¹⁾	11,0	10,5
Sijoitetun pääoman liukuva 12 kk:n tuotto, % ¹⁾	10,7	10,8
Liikevoitto-%	2,2	2,0
Omavaraisuusaste, %	38,0	30,8
Gearing, %	61,5	114,5
Korollinen nettovelka, milj. euroa	277,3	401,2
Bruttoinvestoinnit, milj. euroa (sis. leasingostot)	64,5	84,0
Tilaukanta, milj. euroa	1 443,9	1 400,4
- josta Suomen ulkopuolisen liiketoiminnan osuus, milj. euroa	574,6	482,5
Henkilöstö keskimäärin	8 180	8 421
Henkilöstö kauden lopussa	7 370	7 929
Liikevaihto milj. euroa	2 267,6	2 183,9

1) Sisältää lopetettujen toimintojen tulosvaikutuksen

9) OSAKEKOHTAISET TUNNUSLUVUT

	12/2012	12/2011
Tulos/osake laimentamaton, euroa	2,04	1,77
Tulos/osake laimennettu, euroa	2,03	1,77
Oma pääoma/osake, euroa	23,02	17,75
Osinko/osake, euroa	0,60 ¹⁾	0,50
Osinko/tulos, %	26,9 ¹⁾	28,3
Osakekannan markkina-arvo, milj. euroa	280,6	367,8
Kurssi kauden lopussa, euroa	14,28	18,72
Vaihto kaudella, 1000 kpl	992	3 367

Osakkeiden lukumäärä yhteensä	19 650 176	19 644 764
Omien osakkeiden lukumäärä	509	
Ulkona olevien osakkeiden lukumäärän painotettu keskiarvo	19 565 441	19 644 764
Laimennusvaikutuksella oikaistu ulkona olevien osakkeiden lukumäärän painotettu keskiarvo	19 660 976	19 644 764

1) Hallituksen esitys yhtiökokoukselle

10) AINEELLISET HYÖDYKKEET

Milj. euroa	12/2012	12/2011
Hankintameno tilikauden alussa	464,0	449,0
Muuntoero	4,6	0,3
Lisäykset	48,0	47,3
Hankitut liiketoiminnot	1,1	26,3
Vähennykset	-37,5	-58,9
Lopetetut liiketoiminnot	-43,0	
Siirrot erien välillä	0,0	0,0
Kertyneet poistot	-236,7	-256,8
Kirjanpitoarvo tilikauden lopussa	200,5	207,2

11) HANKITUT LIIKETOIMINNOT

5.4.2012 ostettiin Commercial Tower North Inc:n koko osakekanta. Yhtiö harjoittaa erinäisiä langattomaan viestintään liittyviä palveluita. Hankinnasta kirjattu liikearvo muodostuu markkina-alueen laajentamisesta ja kustannussäästöistä tuotantotoiminnoissa.

2.7.2012 ostettiin Kivinikkarit Oy:n koko osakekanta. Yhtiö harjoittaa kunnallisteknistä kokonaisurakointia. Kivinikkarit Oy:n hankinta vahvistaa yhtiön asemaa betoni- ja luonnonkiviurakoinnissa Etelä-Suomessa. Hankinnasta kirjattu liikearvo muodostuu markkinaosuuden lisäyksestä sekä kustannussäästöistä hankinta-, logistiikka- ja tuotantotoiminnoissa. Kivinikkarit Oy fuusioitiin Lemminkäinen Infra Oy:n 30.11.2012.

31.7.2012 ostettiin Wisepro Oy:n koko osakekanta. Yhtiö on erikoistunut sääennusteita hyödyntävään teknologiaan talotekniikan toimialalla. Wisepro Oy fuusioitiin Lemminkäinen Talotekniikka Oy:n 31.12.2012.

31.8.2012 ostettiin Maanrakennusliike Helander Oy:n koko osakekanta. Yhtiö on erikoistunut maanrakennustöihin. Hankinnasta kirjattu liikearvo muodostuu kustannussäästöistä hankinta-, logistiikka- ja tuotantotoiminnoissa.

Vuonna 2012 hankittujen liiketoimintojen kirjatut käyvät arvot yhdistämisen jälkeen on esitetty seuraavassa taulukossa.

Käyvät arvot
yhdistämisen
jälkeen

Milj. euroa	2012
Aineelliset ja aineettomat hyödykkeet	1,3
Myytavissä olevat rahoitusvarat	0,1
Vaihto-omaisuus	0,1
Lyhytaikaiset saamiset	0,7
Rahavarat	0,0
Varat yhteensä	2,2
Laskennalliset verovelat	0,3
Korolliset velat	0,1
Muut velat	1,2
Velat yhteensä	1,6
Nettovarat	0,6
Rahana maksettu kauppahinta	1,6
Velaksi kirjattu osuus kauppahinnasta	0,3
Hankintameno yhteensä	1,9
Liikearvo	1,3
Rahana maksettu kauppahinta	1,6
Hankittujen tytäryritysten rahavarat	0,0
Rahavirtavaikutus	1,5
Kuluksi kirjatut hankinnasta johtuvat menot	0,0

Hankittujen liiketoimintojen yhdistelemisestä on kirjattu liikevaihtoon 3,5 miljoonaa euroa ja liiketulokseen 0,2 miljoonaa euroa. Hankittujen liiketoimintojen koko vuoden liikevaihto vuonna 2012 oli noin 5,0 miljoonaa euroa ja liiketulos noin 0,3 miljoonaa euroa. Jos hankitut yhtiöt olisi yhdistelty konserniin vuoden alusta, olisi konsernin liikevaihto ollut 2 269,1 miljoonaa euroa ja liiketulos 50,2 miljoonaa euroa.

12) LOPETETUT TOIMINNOT

Lemminkäinen myi 28.9.2012 Lemminkäinen Rakennustuotteet Oy:n koko osakekannan. Lemminkäinen Rakennustuotteet Oy harjoitti betoniliiketoimintaa. Kauppahinta oli 54,3 milj. euroa. Myynnistä yhtiö kirjasi 17,3 milj. euron myyntivoiton ennen veroja vuoden 2012 toiselle vuosipuoliskolle. Lisäksi konserni myi huhtikuussa 2012 infra-toimialaan kuuluneen urheilurakentamisluketoiminnan sekä talotekniikka-toimialan Uudenkaupungin alueen talo- ja kiinteistötekniikan liiketoiminnan.

Lemminkäinen Rakennustuotteet Oy:n kauppaan liittyi omaisuuserää koskeva erillinen takaisinhankintasopimus, jonka seurauksena omaisuuserän omistusoikeus ei siirtynyt eikä myyntivoittoa siltä osin tuloutettu. Kyseinen omaisuuserä kirjattiin hankintamenoa alempaan alkuperäiseen kirjanpitoarvoon. Omaisuuserän kirjanpitoarvon ja verotuksellisen arvon erosta yhtiö kirjasi tulosvaikutteisesti laskennallisen verosaamisen.

Vuonna 2012 myytyjen yksiköiden toiminnan tulos ja luovutusvoiton vaikutus esitetään alla olevassa taulukossa.

Milj. euroa	2012	2011
Lopetettujen toimintojen tulos		
Tuotot	55,1	90,2
Kulut	47,8	80,7
Tulos ennen veroja	7,3	9,6
Verot	-1,6	-2,4
Tilikauden tulos	5,7	7,2
Voitto luovutuksista ennen veroja	17,1	
Verot	0,9	
Luovutusvoitto verojen jälkeen	18,0	
Tulos lopetetuista toiminnoista	23,7	7,2
Myytyjen liiketoimintojen rahavirrat		
Liiketoiminnan rahavirrat	14,9	
Investointien rahavirrat	-1,7	
Rahoituksen rahavirrat	-13,2	
Rahavirrat yhteensä	0,0	
Myyntien vaikutus konsernin taloudelliseen asemaan		
Aineelliset hyödykkeet	14,0	
Liikearvo	10,7	
Muut aineettomat hyödykkeet	0,6	
Myytävissä olevat rahoitusvarat	0,0	
Laskennalliset verosaamiset	0,0	
Vaihto-omaisuus	9,2	
Myynti- ja muut saamiset	8,7	
Rahavarat	0,0	
Laskennalliset verovelat	-1,1	
Ostovelat ja muut velat	-10,1	
Varat ja velat yhteensä	32,0	
Rahana saatu vastike	55,4	
Takaisinhankitun omaisuuserän oikaisu alkuperäiseen kirjanpitoarvoon	4,4	
Luovutuksista aiheutuneet kulut	1,8	

Konserni myi tammikuussa 2011 kattoliiketoiminnan. Myydyn yksikön toiminnan tuloksen ja luovutusvoiton vaikutus esitetään alla olevassa taulukossa.

Milj. euroa	2011	
Lopetettujen toimintojen tulos		
Tuotot		3,8
Kulut		5,7
Tulos ennen veroja		-1,9
Verot		0,5
Tilikauden tulos		-1,4
Voitto luovutuksesta ennen veroja		17,1
Verot		-4,4
Luovutusvoitto verojen jälkeen		12,7
Tulos lopetetuista toiminnoista		11,3
Kattoliiketoiminnan rahavirrat		
Liiketoiminnan rahavirta		-1,9
Investointien rahavirrat		-0,1
Rahoituksen rahavirrat		2,0
Rahavirrat yhteensä		0,0
Myyntien vaikutus konsernin taloudelliseen asemaan		
Aineelliset hyödykkeet		2,0
Saamiset		7,9
Vaihto-omaisuus		5,2
Ostovelat ja muut velat		-4,2
Varat ja velat yhteensä		11,0
Rahana saatu vastike		28,1

13) LÄHIPIIRITAPAHTUMAT

Milj. euroa	12/2012	12/2011
Myyntit osakkuus- ja yhteisyrityksille	3,9	0,6
Myyntit johtoon kuuluvan avainhenkilön perheenjäsenen määräysvallassa olevalle yritykselle	0,2	
Yhteensä	4,1	0,6
Ostot osakkuus- ja yhteisyrityksiltä	14,4	13,6
Myyntisaamiset osakkuus- ja yhteisyrityksiltä	2,2	0,0
Myyntisaamiset johtoon kuuluvan avainhenkilön perheenjäsenen määräysvallassa olevalta yritykseltä	0,2	
Yhteensä	2,4	0,0
Ostovelat osakkuus- ja yhteisyrityksille	0,2	0,6

Lainasaamiset osakkuus- ja yhteisyrityksiltä		0,1
--	--	-----

14) KONSERNIN ANTAMAT VAKUUKSET JA VASTUUSITOUMUKSET

Milj. euroa	12/2012	12/2011
Omasta puolesta annetut pantit		
Pantatut talletukset	0,0	0,0
Muiden puolesta annetut pantit		
Pantatut arvopaperit		0,1
Takaukset		
Osakkuus- ja yhteisyritysten puolesta	17,9	20,3
Työyhteenliittymien ja kiinteistöyhtiöiden puolesta	13,3	18,9
Yhteensä	31,2	39,2
Peruuttamattomien vuokrasopimusten vähimmäisvuokrat		
Vuoden tai sitä lyhyemmän ajan kuluessa	15,0	13,0
Yli yhden, mutta enintään viiden vuoden kuluessa	30,4	30,8
Yli viiden vuoden kuluessa	17,0	13,4
Yhteensä	62,3	57,2
Investointien ostositoumukset	5,3	7,2
Johdannaissopimukset		
Valuuttatermiinit		
Nimellisarvo	93,6	71,0
Käypä arvo	-0,3	-0,8
Koronvaihtosopimukset		
Nimellisarvo	61,5	35,7
Käypä arvo	-1,1	-1,6
Hyödykejohdannaiset		
Määrä, Mt	40 000	7 600
Nimellisarvo	17,2	3,5
Käypä arvo	-0,6	0,2

Sopimusten käypä arvo on tilinpäätöspäivän markkinahinnan perusteella laskettu voitto tai tappio sopimuksen sulkemisesta.

15) EHDOLLISET VELAT

Korkein hallinto-oikeus (KHO) määräsi vuonna 2009 kotimaisille asfalttialan yrityksille kilpailulainsäädännön rikkomuksista seuraamusmaksun.

Syyskuun 2012 lopun jälkeen 12 uutta kuntaa ovat nostaneet kanteita, minkä johdosta käräjäoikeudessa oli vuoden 2012 lopussa vireillä yhteensä 52 kunnan ja Suomen valtion (Liikennevirasto) Lemminkäistä ja muita asfalttialan yhtiöitä vastaan nostamat vahingonkorvauskanteet. Kantajat katsovat, että kilpailunrajoituksilla on aiheutettu niille vahinkoa. Uusien kanteiden pääomamäärä on noin 6,7 milj. euroa, jolloin Lemminkäistä vastaan esitettyjen kannevaatimusten pääomamäärä on tällä hetkellä yhteensä noin 129 milj. euroa. Kanteissa esitetyt vaatimukset ovat määriltään ja perusteiltaan toisistaan poikkeavia.

KHO:n vuonna 2009 antama päätös ei merkitse sellaisenaan, että Lemminkäinen tai jotkin muut asfalttialan yhtiöt olisivat aiheuttaneet asfalttiurakoiden tilaajille vahinkoa. Päätös ei koske niitä yksittäisiä urakkasopimuksia, joihin kantajat ovat ilmoittaneet vetoavansa vaatimustensa tueksi. Päätös ei koske myöskään yksittäisten urakoiden hinnoittelua, eikä KHO ole tutkinut väitettä, jonka mukaan urakoissa olisi peritty markkinahinnasta poikkeavaa ns. ylihintaa.

Lähtökohtaisesti Lemminkäinen pitää vahingonkorvauskanteita perusteettomina. Kanteet käsitellään käräjäoikeuden määräämässä järjestyksessä ja aikataulussa. Oikeudenkäyntien pääkäsittelyt alkoivat 38 kunnan sekä Liikenneviraston kanteiden osalta syyskuussa 2012, ja niiden on alustavasti suunniteltu jatkuvan huhtikuulle 2013 asti. Kyseisissä 39 kanteessa esitettyjen kannevaatimusten pääomamäärä on noin 121 milj. euroa. Muiden 14 kanteen osalta pääkäsittelyjen alkamisajankohtaa ei ole vielä määrätty. Päätösten antamisajankohdat eivät vielä ole tiedossa.